

DOLGOROČNI RAZVOJNI PROGRAM ZA OBDOBJE 2018 – 2023

Program pripravili: dr. Anton Vorina
mag. Zdenka Grlica
mag. Marjana Leva Bukovnik
Mojca Sendelbah

Obravnava programa:

- seja predavateljskega zbora višje strokovne šole, 29.1.2018
- seja Strateškega sveta višje strokovne šole,
- seja Sveta zavoda.

Program sprejet:

KAZALO

1 UVOD	1
1.1 Vsebina, cilji in namen dolgoročnega razvojnega programa	1
1.2 Razvojne usmeritve višje strokovne šole	2
2 STRATEŠKA ANALIZA	4
2.1 Analiza okolja	4
2.1.1 Raziskava makrookolja	5
2.1.1.1 Zakonodaja in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport... 5	
2.1.1.2 Gospodarsko okolje	8
2.1.1.3 Demografsko okolje	8
2.1.2 Raziskava mikrookolja	10
2.1.2.1 Študenti	10
2.1.2.2 Delodajalci	13
2.1.2.3 Konkurenca	15
2.2 SWOT analiza slovenskega višjega strokovnega šolstva in EŠC, VSŠ	17
3 PREDSTAVITEV ŠOLE IN TEMELJNI ELEMENTI KULTURE IZOBRAŽEVALNE ORGANIZACIJE	19
3.1 Predstavitev Ekonomske šole Celje, VSŠ	19
3.2 Poslanstvo, vizija in vrednote	19
3.2.1 Poslanstvo	19
3.2.2 Vizija	20
3.2.3 Vrednote	20
4 RAZVOJNE USMERITVE IN DOLGOROČNI CILJI	21
4.1 Razvojne usmeritve	21
4.2 Dolgoročni cilji	22
4.3 Ključne strategije	23
5 STRATEŠKI PROJEKTI IN DELOVNA PODROČJA	24
5.1 Gospodarske razmere in razvoj Savinjske regije	24
5.2 Povezovanje z zunanjimi partnerji in mednarodno sodelovanje	26
5.3 Delodajalci	28
5.3.1 Praktično izobraževanje	28
5.3.2 Zaposljivost diplomantov	28
5.3.3 Ugotavljanje bodočih potreb delodajalcev	28
5.3.4 Posvet za delodajalce	29
5.4 Izobraževalna dejavnost in aktivnosti študentov	29
5.4.1 Formalno izobraževanje in obštudijske dejavnosti	29
5.4.2 Neformalne oblike izobraževanja	30
5.4.3 Organizirano delovanje študentov	30

5.5 Notranje delovanje VSŠ	30
5.5.1 Kadri, notranja komunikacija, izobraževanje zaposlenih	30
5.5.2 Kakovost	31
5.5.3 Promocija	31
5.5.4 Knjižnica	31
6 AKCIJSKI NAČRTI IN IZVEDBENE NALOGE V OBDOBJU 2017-2022	32
6.1 Sodelovanje šole z okoljem	32
6.1.1 Sodelovanje s podjetji	32
6.1.2 Sodelovanje z ministrstvom, zbornicami in zavodi	32
6.1.3 Mednarodna dejavnost	33
6.2 Izobraževalna dejavnost in aktivnosti študentov	34
6.2.1 Formalno izobraževanje	34
6.2.2 Obštudijske dejavnosti	35
6.2.3 Neformalno izobraževanje	35
6.2.4 Sodelovanje študentov v organih šole in gradnja medsebojnih odnosov	35
6.3 Upravljanje s kadri (HRM)	36
6.3.1 Kadrovski načrt	36
6.3.2 Kadrovska politika	36
6.3.3 Interno komuniciranje	36
6.4 Kakovost	36
6.4.1 Spremljanje in zagotavljanje kakovosti VSŠ	36
6.4.2 Zagotavljanje večje prehodnosti in zaključevanja študija	37
6.4.3 Spodbujanje kreativnosti, inovativnosti in ustvarjalnosti študentov	37
6.4.4 Spremljanje kariere diplomantov VSŠ	38
6.4.5 Znanstveno in strokovno delovanje VSŠ	38
6.5 Promocijske aktivnosti	38
6.5.1 Cilji promocije	39
6.5.2 Ciljna skupina	39
6.5.3 Promocijski splet	41
6.5.3.1 Oglaševanje	41
6.5.3.2 Pospeševanje prodaje	41
6.5.3.3 Osebna prodaja	41
6.5.3.4 Stiki z javnostmi	42
6.5.3.5 Neposredno (direktno) trženje	43
6.5.4 Sporočilo	43
6.5.5 Proračun in vrednotenje rezultatov promocije	44
6.6 Knjižnična dejavnost	44
6.7 Druge razvojne aktivnosti	44
6.7.1 Financiranje in viri pridobivanja sredstev	44
6.7.2 Prilagajanje kriznim razmeram poslovanja	45
7 LITERATURA IN VIRI	46
8 PRILOGA – DRP V PREGLEDNICI, CILJI	48

KAZALO SLIK IN TABEL

Slika 1: Shema priprave DRP	2
Slika 2: Okolje in najpomembnejše javnosti višje strokovne šole	4
Slika 3: Število mladih po treh starostnih skupinah v Sloveniji, v obdobju 1999–2017	9
Slika 4: Število živorojenih v Sloveniji v obdobju 1994–2016	9
Slika 7: Število vpisanih v terciarno izobraževanje, po načinu študija, Slovenija, 1999/2000–2015/2016	11
Slika 8: Deleži delodajalcev, ki so zelo zadovoljni z veščinami diplomantov, ki so jih zaposlili v zadnjih treh do petih letih, Slovenija in evropsko povprečje, 2010, v %	14
Slika 9: Deleži anketirancev, ki ocenjujejo kakovost visokošolskega izobraževanja, v katerega so bili vključeni, kot zelo dobro oziroma precej dobro, EU, 2014, v %	14
Slika 10: Ciljne skupine študentov, ki jim je namenjena promocija	40
Tabela 1: Študenti višješolskega in visokošolskega izobraževanja, Slovenija, 2016/17	10
Tabela 2: Deleži odgovorov anketiranih odraslih odjemalcev izobraževanja na vprašanje »Kaj vas je navedlo k vpisu v konkretno obliko izobraževanja?« (n = 64)	12
Tabela 3: SWOT analiza slovenskega višjega strokovnega šolstva in EŠC, VSŠ... ..	17
Tabela 4: Predviden vpis rednih in izrednih študentov po študijskih letih in programih	34

1 UVOD

1.1 Vsebina, cilji in namen dolgoročnega razvojnega programa

Dolgoročni razvojni program (v nadaljevanju DRP) je temeljni programski dokument za usmerjanje in izvajanje razvojnih aktivnosti, s ciljem zagotavljati trajnostni razvoj Ekonomske šole Celje, Višje strokovne šole. Zaradi hitro spreminjajočih se dejavnikov makro okolja je dolgoročni razvojni program dinamičen dokument, ki se bo spreminjal in prilagajal spremenjenim razmeram poslovanja. V prihodnjih letih ga bomo zato dopolnjevali in usklajevali, vendar v okvirih opredeljenih strateških ciljev in programov.

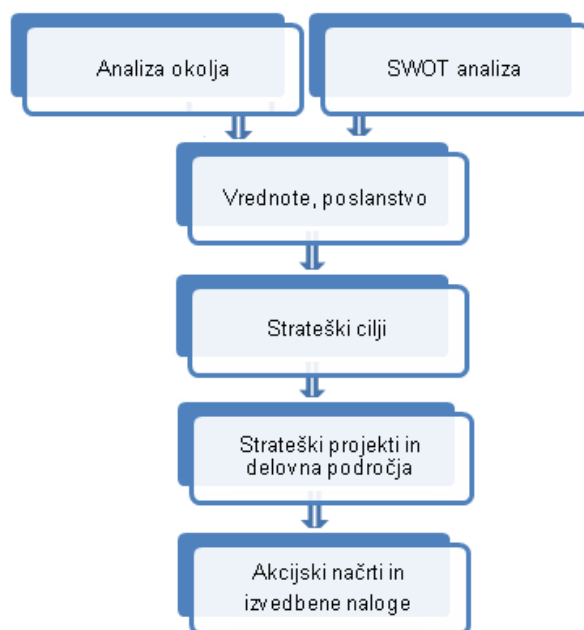
DRP je torej dokument, ki predstavlja našo Višjo strokovno šolo (VSŠ), predstavlja naše poslanstvo, vizijo, vrednote, cilje, razvojne možnosti v regiji in izven nje. Pomemben segment je tudi kakovost, spremljanje in zagotavljanje kakovosti in ukrepe za izboljšave.

Namen DRP je zagotoviti trajnostni razvoj in obstoj zavoda Višje strokovne šole in zagotoviti njeno prepoznavnost in priznavanje, ki temelji na kontinuiteti izvajanja kakovostnih izobraževalnih programov, strokovnem in kakovostnem pedagoškem delu. Nadalje je namen DRP povečati in izboljšati sodelovanje šole z gospodarskimi in družbenimi subjekti lokalno in v regiji in širše. Razvojni program in cilji Višje strokovne šole predstavljajo skupne usmeritve zavoda Ekonomske šole Celje ter prispevajo k razvoju zavoda kot celote.

Dolgoročni razvojni program je obenem podlaga za vključevanje zavoda v regionalne, nacionalne in evropske programe in projekte na področju izobraževanja ter osnova za vse druge razvojne aktivnosti zavoda.

Za pripravo razvojnega programa je bil uporabljen naslednji okvir: upoštevajoč tako okolje in tudi institucionalni okvir (zakon, akt o ustanovitvi, pravila) so bila na novo pregledana in formulirana strateška izhodišča delovanja VSŠ: vrednote, poslanstvo ter strateški cilji.

Okolje v katerem delujejo višje strokovne šole, delovanju le teh (še posebej zadnja leta), ni najbolj naklonjeno, zato smo analizi makro in mikro okolja namenili posebno pozornost.

Slika 1: Shema priprave DRP
Vir: (Grlica, 2018).

1.2 Razvojne usmeritve višje strokovne šole

Višja strokovna šola mora tudi v prihodnje težiti k pridobitvi že obstoječih (akreditiranih) višješolskih programov in k razvijanju povsem novih programov, skladno s potrebami gospodarstva. Strmeti mora k zagotavljanju kakovostnega, v prakso usmerjenega študija ob uporabi sodobnih študijskih metod, ki bodo diplomantom zagotavljale konkretna v prakso usmerjena znanja in veščine. Potrebe delodajalcev in tesnejša povezanost z gospodarstvom oziroma delodajalci morajo biti naše temeljno vodilo.

Prizadevati si moramo za uvajanje in spremljanje kakovosti dela, za razvoj in uvajanje novih oblik in metod dela s študenti, spremljanje mednarodnih razvojnih usmeritev na področju višješolskega strokovnega izobraževanja, načrtovanje in izvajanje strokovnega izpopolnjevanja, pripravo programov za zaposlovanje diplomantov in spremljanje njihovega zaposlovanja.

Višja strokovna šola si mora dolgoročno preko Skupnosti VSŠ prizadevati za vzpostavitev aktivnega kreditnega sistema študija, strokovno avtonomijo višjih strokovnih šol in hkrati uveljavljanje kakovosti in strokovnih standardov pri študijskem delu. Prav tako mora biti naš cilj uveljavljanje socialnega partnerstva pri načrtovanju in izvajanju višješolskega študija, okrepitev strokovnosti odločanja o študijskih programih v pristojnem strokovnem svetu, vzpostavitev enotnega sistema za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti višješolskega študija kot dela terciarnega izobraževanja.

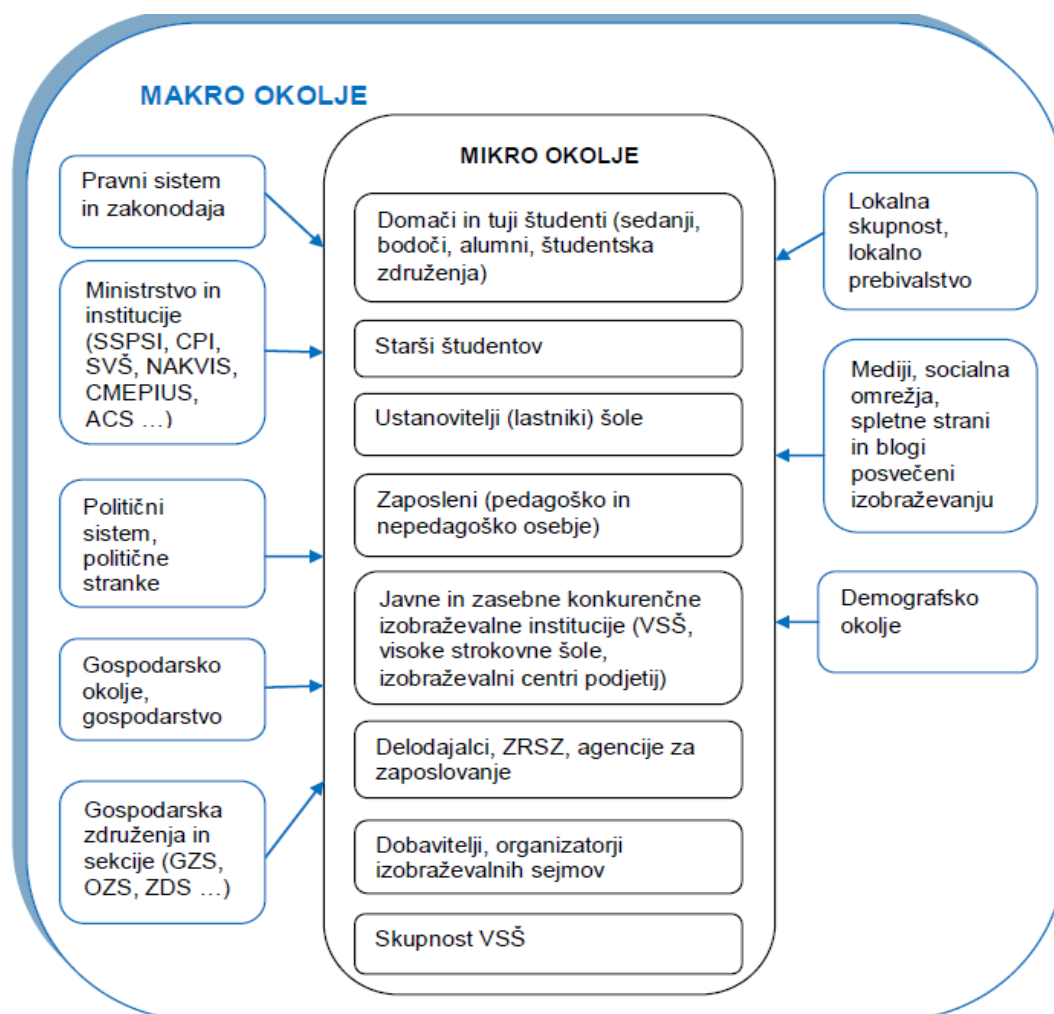
VSŠ si bo prizadevala za učinkovitejše sodelovanje in povezovanje z drugimi višjimi strokovnimi šolami z enakimi ali sorodnimi programi (Skupnost višjih strokovnih šol), kakor tudi za intenzivnejše in poglobljeno sodelovanje z delodajalci tako zaradi praktičnega izobraževanja, kakor tudi za posodobitve in prilagajanje izobraževalnih programov glede na potrebe gospodarstva.

2 STRATEŠKA ANALIZA

2.1 Analiza okolja

Okolje višješolske organizacije je dandanes sestavljeno iz bolj raznolikih in specializiranih skupin. Različne interesne skupine imajo lahko različna pričakovanja od izobraževanja.

Uspešnost neke izobraževalne organizacije se kaže v tem, da učinkovito odgovarja na potrebe družbe kot celote in tistih delov javnosti, s katerimi je v odnosu menjave. Obstoječi bi moral biti odvisen predvsem od tega, koliko so sposobne s svojim delovanjem in programsko zasnovo zadovoljiti želje, interese in potrebe spreminjajočega se okolja. Šola 21. stoletja mora zagotoviti kakovostno izobraževanje mladih rodov. Da bi kakovostna in zadovoljiva storitev nastala, morajo šole prisluhniti potrebam in interesom družbe kot celote in interesom njenih posameznikov (Šoro, 2002, str. 30). Osnovno poslanstvo izobraževalne organizacije se navezuje na vse skupine, ki so vključene v notranje in zunanje okolje organizacije (Novak, 2006, str. 126).

Slika 2: Okolje in najpomembnejše javnosti višje strokovne šole
Vir: (Grlica, 2018).

Dejavnost izobraževalne organizacije je tako usmerjena v vse skupine, na eni strani k tistim, ki so neposreden rezultat izvajanja študijskega, pedagoškega in raziskovalnega procesa, ter na drugi strani k tistim, ki omogočajo pogoje in vire za delovanje ter ne nazadnje pričakujejo lastne koristi.

2.1.1 Raziskava makrookolja

2.1.1.1 Zakonodaja in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

Delovanje višjih strokovnih šol ureja Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI), objavljen v Uradnem listu RS št. 86/2004 ter Spremembe in dopolnitve ZVSI, ki so bile objavljene v Uradnem listu RS št. 100/2013. Ta zakon podrobneje ureja izobraževanje za pridobitev in izpopolnjevanje javnoveljavne strokovne izobrazbe ter vodenje in organizacijo višjih strokovnih šol.

Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS 86/2004 in 100/2013):

1. Višja strokovna šola opravlja naslednje naloge:

- na mednarodno primerljivi ravni posreduje znanje in spretnosti, potrebne za delo in za nadaljnje izobraževanje;
- razvija zavest o pravicah in odgovornostih človeka in državljana ali državljanke;
- razvija in spodbuja zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti ter o integriteti posameznika ali posameznice ter razvija in ohranja kulturno tradicijo;
- razvija zavest o pripadnosti evropski kulturi in zgodovini in s tem omogoča mednarodno povezovanje;
- spodbuja vseživljenjsko izobraževanje;
- omogoča razvoj in doseganje čim višje ravni ustvarjalnosti;
- razvija samostojno kritično presojanje in odgovorno ravnanje;
- razvija sposobnosti za opravljanje nalog vodenja, načrtovanja in nadzora v delovnih procesih;
- omogoča pridobitev poklicnih kompetenc v skladu s poklicnim standardom.

2. Šola opravlja razvojne naloge na svojem strokovnem področju.

Z Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju in s Sklepom o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Ekonomske šole Celje, je Višja strokovna šola organizirana kot organizacijska enota, ki ima svoje predstavnike v Svetu zavoda, in sicer dva predavatelja, predsednika Strateškega sveta (je član po svoji funkciji) in tri predstavnike študentov.

Najvišji organ Višje strokovne šole je Strateški svet, v katerem so trije predavatelji, dva študenta, predstavnik diplomantov in dva predstavnika pristojne zbornice oziroma delodajalcev.

Na Višji strokovni šoli deluje tudi Komisija za spremljanje in zagotavljanje kakovosti.

Poleg omenjenega zakona Višja strokovna šola deluje še na podlagi zavezujočih predpisov, zakonov in podzakonskih aktov, ki urejajo višje strokovno šolstvo. To so:

- Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13);
- Pravilnik o razvidu izvajalcev javno veljavnih višješolskih študijskih programov (Uradni list RS, št. 74/14);
- Pravilnik o normativih za financiranje višjih strokovnih šol (Uradni list RS, št. 95/08, 90/12 in 104/15)
- Pravilnik o ustanavljanju javnih višjih strokovnih šol (Uradni list RS, št. 96/2005);
- Pravilnik o javnih listinah v višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 83/08, 30/10 in 39/16)
- Pravilnik o vpisu v višje strokovno izobraževanje (Uradni list RS, št. 6/05, 8/08 in 9/14)
- Pravilnik o ocenjevanju znanja v višjih strokovnih šolah (Uradni list RS, št. 71/2009);
- Pravilnik o višješolskem študijskem programu Hortikultura (Uradni list RS, št. 43/2007);
- Pravilnik o izobrazbi predavateljev višje strokovne šole in drugih strokovnih delavcev v višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 35/2011)
- Pravilnik o napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive (Uradni list RS št 54/2002. 123/2008; 44/2009, 18/2010);
- Pravilnik o priznavanju predhodno pridobljenega znanja v višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 20/10);
- Pravilnik o šolninah in prispevkih v višjem šolstvu (Uradni list RS, št. 21/11);
- Pravilnik o skrbi za razvoj in učenje slovenščine v višjih strokovnih šolah (Uradni list RS, št. 6/07)
- Merila za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol (Uradni list RS, št. 9/11).

Višje strokovno izobraževanje dopolnjuje oziroma zaokroža ponudbo v terciarnem izobraževanju. Tudi v Evropi se poudarja nujnost takega izobraževanja, ki se imenuje »tertiary short cycle education« oziroma »sub-degree level« ali »short cycle level« (krajše terciarno izobraževanje oziroma kratki terciarni programi). V Sloveniji je bil višješolski študij temeljito prenovljen v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Leta 1996 so bili sprejeti prvi novi, evropsko primerljivi dveletni višješolski študijski programi, nastali iz dejanskih kadrovskih potreb gospodarstva. Podlago za ustanovitev višjih strokovnih šol in sprejemanje študijskih programov je omogočilo sprejetje Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja.

Številne težave slovenskega izobraževalnega sistema izhajajo iz zakonodajne nedoslednosti oziroma neurejenosti. Omenimo samo nekatere na področju višjega šolstva: navidezni vpisi zaradi koriščenja statusa, financiranje javnih višjih šol na temelju prehodnosti v drugi letnik in števila diplomantov, potrjevanje višješolskih študijskih programov brez sprejetja poklicnih standardov, delovanje javnih višjih strokovnih šol v okviru zavodov oziroma šolskih centrov (zaradi česar nadgradnja oziroma ustanovitev visoke strokovne šole ni možna).

Ena največjih so zagotovo navidezni vpisi. Delež navideznih vpisov v redno višješolsko strokovno izobraževanje in na redni visokošolski študij je visok. V Zakonu o visokem šolstvu navidezni vpisi niso opredeljeni.

Visok delež navideznih vpisov in s tem povezana nizka prehodnost študentov iz prvega v drugi letnik študija sta povezana z več dejavniki. Prvi je pomanjkanje delovnih mest za posameznike s terciarno izobrazbo in s tem povezana brezposelnost, ki se je v obdobju krize močno povečala. S tem je povezana tudi ureditev študentskega dela, ki je za delodajalce cenovno ugodnejša od rednega zaposlovanja. Drug dejavnik so ugodnosti, ki izhajajo iz statusa študenta (subvencionirana prehrana, prevoz). Tretji dejavnik je financiranje višješolskega strokovnega in visokošolskega študija. Pri nas je študij za redno vpisane študente brezplačen, kar povečuje verjetnost za navidezne vpise. Četrti dejavnik je ureditev terciarnega izobraževanja. Do leta 2013/2014 se je lahko vsak posameznik, ki je že bil vpisan na visokošolski študij, ne glede na število let študija, redno vpisal v višješolsko strokovno izobraževanje.

Nizka učinkovitost študija ima negativne posledice za izobraževalne ustanove, družbo in javne finance. Izobraževalne ustanove ne morejo realno načrtovati izobraževalnega procesa.

Leta 2013 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI-A), ki predvideva omejitev navideznih vpisov. Zaradi navideznih vpisov v višje strokovne šole so se omejile pravice študentov višjih strokovnih šol do ugodnosti, ki izhajajo iz statusa študenta, če so te ugodnosti že izkoristili v visokem šolstvu. Pri vpisu v redni študij imajo prednost kandidati, ki pred tem še niso bili vpisani v redni študij v višjem strokovnem izobraževanju ali na visokošolskem študiju. Kdor je bil že tri leta vpisan v študijski program visokega šolstva, se ne more vpisati v redni študij v višjem strokovnem izobraževanju. Zaradi neizpolnjevanja predpisanih obveznih sestavin študijskega programa brez opravičljivega razloga se lahko določi ukrep izključitve iz šole. Izvajanje zakona naj bi prispevalo k povečanju učinkovitosti študija. Omejevanje navideznih vpisov predvideva tudi predlog novega Zakona o visokem šolstvu (Čelebič, 2014, str. 41–42).

V praksi se je situacija na področju navideznih vpisov po sprejemu omenjenih zakonov izboljšala, vendar zakonska določila zaradi nepopolnih evidenc Višješolske prijavne službe in Visokošolske prijavno informacijske službe še niso zaživila v popolnosti. Prav tako višje in visokošolske organizacije kljub neizpolnjevanju študijskih obveznosti študentov ne izključujejo. Dejstvo pa je, da bi bilo poleg omejevanja navideznih vpisov treba odpravljati tudi razloge za navidezno vpisovanje študentov in v zvezi s tem krepiti ukrepe za njihov lažji prehod na trg dela. Na globalno naravo problema kaže tudi povečano število vpisov v izobraževanje odraslih na srednjih šolah, odkar se je zakonodaja glede navideznih vpisov na področju terciarnega izobraževanja začela zaostrovati. Navedeno pomeni, da se je problem le preselil iz terciarnega na sekundarni nivo.

V zadnjem desetletju je zaznati pomembno podporo vlade oziroma zakonodajne ureditve v smeri bolj tržno usmerjenega in konkurenčnega izobraževalnega sistema. Vidna je podpora uporabi tržnih mehanizmov, ki naj bi izboljšali uspešnost in učinkovitost sistema, česar ureditev v preteklosti ni dosegala. Država na eni strani omogoča vse večjo avtonomijo izobraževalnih organizacij, na drugi strani pa vlade čutijo manj obveznosti za zagotovitev finančne podpore. Torej, avtonomija v zameno za manj fiskalne podpore.

Liberalizem na področju izobraževanja je v zadnjih letih pripeljal do bistvenega povečanja števila višjih in visokošolskih zavodov, študijskih programov in predavateljev. Vedeti pa moramo, da konkurenca sama po sebi ne bo avtomatično vodila do višje kakovosti ponudnikov. Ker pa je izobraževanje dejavnost posebnega družbenega pomena, je lahko prevelika mera liberalizma na tem področju celo nevarna. Tržni mehanizmi lahko ustvarijo situacijo, v kateri konkurenčen boj pripelje do pojava »zmagovalec pobere vse« oziroma bolj znani in bolje financirani javni zavodi, kot tudi nekaj novih zasebnih ustanov lahko »kanibalizira« manj znane in slabše financirane (in včasih manj dobro vodene) javne zavode. Namesto tega slovenski izobraževalni prostor potrebuje sistem tekmovanja, ki izboljšuje delovanje vseh izobraževalnih institucij, tako da lahko uspevajo vse, razen najmanj dobro vodenih. Na področju izobraževanja je treba previdno in premišljeno načrtovanje politike.

Tu je še vidik zmanjševanja finančne podpore. Zavedati se je treba, da sta razvoj in kakovost vsake organizacije, tudi izobraževalne, odvisna od finančnih sredstev, s katerimi razpolaga. Javne šole bodo tako morda prisiljene uvesti šolnine tudi za redni študij in vedno bolj iskati finančne vire na trgu. Prav tako narašča pomen izrednih študentov, saj plačane šolnine predstavljajo prihodke, za katere pa se javne šole borijo z zasebnimi šolami. Veliko število ponudnikov, med katerimi lahko izbira že tako malo potencialnih študentov, je pripeljalo do zniževanja šolnin, krčenja števila ur predavanj in vaj, združevanja letnikov (ponekod imajo redni in izredni študenti predavanja celo skupaj) in odpovedovanja pogodb z zunanjimi predavatelji, njihove predmete prevzemajo redno zaposleni oziroma notranji predavatelji.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) je ključen igralec na področju višješolskega strokovnega izobraževanja. Vse ostale institucije (SSPSI, CPI, SVŠ, NAKVIS, CMEPIUS, ACS ...) pa so v tem trenutku močno vključene in so velikokrat ovira v delovanju in razvoju VSS (Skupnost VSS, ORVI Consultus, 2017, str. 7).

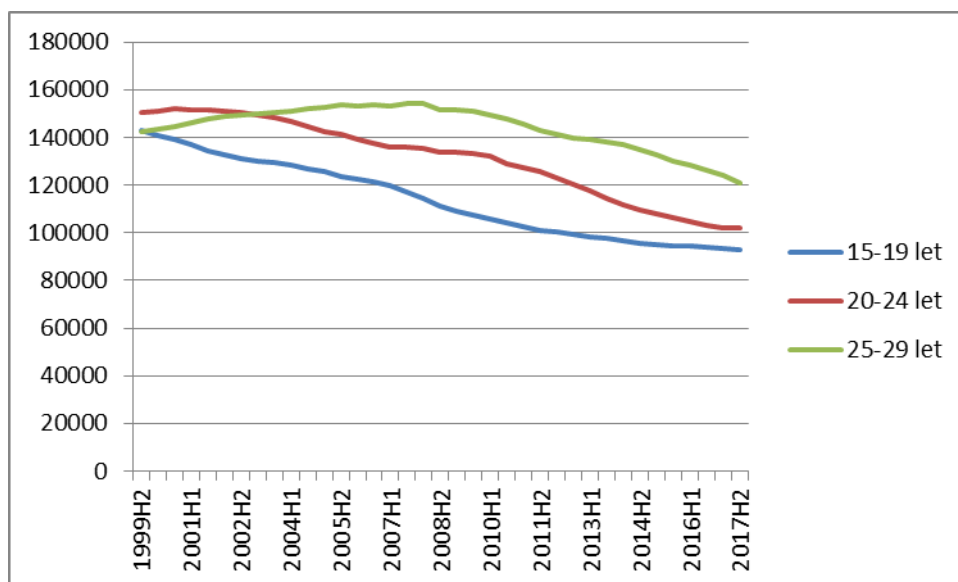
2.1.1.2 Gospodarsko okolje

Gospodarska kriza, v kateri se je znašla Slovenija, je pustila posledice tudi na področju izobraževanja. Zaradi padca kupne moči in velike brezposelnosti potencialni izredni študenti nimajo denarja za šolnine, gospodarske organizacije vedno manj ali skoraj ne (so)financirajo študija zaposlenih, ne omogočajo študentom izvajanja praktičnega izobraževanja, ne zaposlujejo diplomantov in ne naročajo raziskav pri izobraževalnih organizacijah.

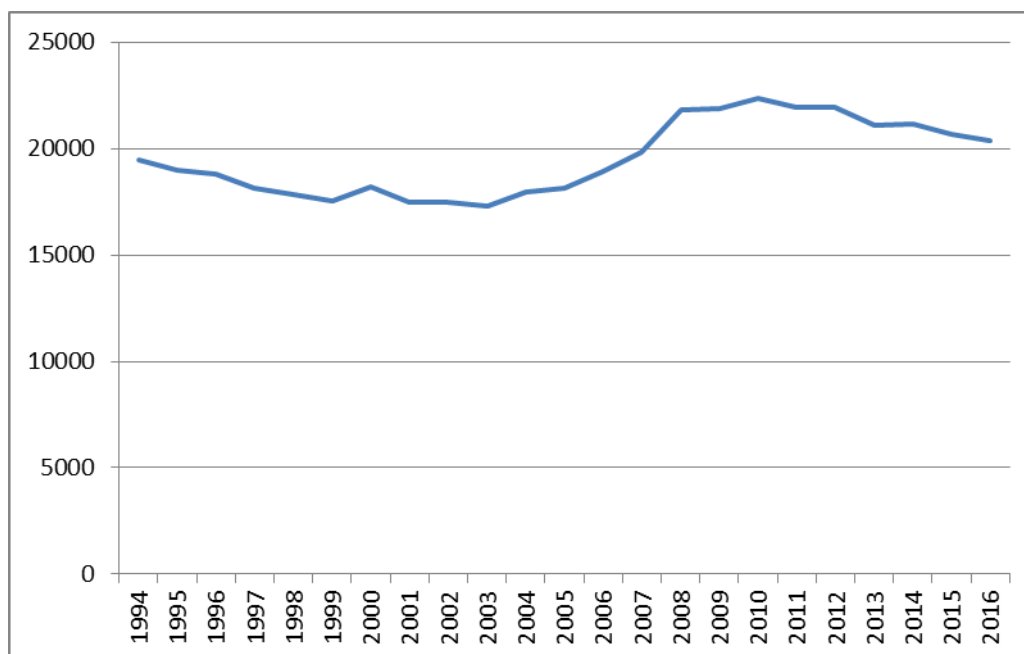
2.1.1.3 Demografsko okolje

Demografska gibanja, ki jih prikazujeta sliki 3 in 4, so za izobraževalne organizacije na področju terciarnega izobraževanja slaba oziroma neobetavna. Število mladih v starosti od 15 do 29 let, ki predstavljajo potencialne odjemalce za vpis v redni študij, upada.

Če predpostavimo, da so se v študijsko leto 2015/2016 v redni študij vpisovali študenti, rojeni leta 1996 (leta 2015 stari 19 let) oziroma rojeni leta 1997 (leta 2015 stari 18 let), iz slike 4 vidimo, da je pred izobraževalnimi organizacijami terciarnega izobraževanja še 5 do 6 slabih let, ko bo zaradi večjega števila rojenih, število potencialnih kandidatov za vpis ponovno začelo naraščati.

Slika 3: Število mladih po treh starostnih skupinah v Sloveniji, v obdobju 1999–2017
Vir podatkov: (SURS, <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp>).

Slika 4: Število živorojenih v Sloveniji v obdobju 1994–2016
Vir podatkov: (SURS, <http://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/17/95>).

2.1.2 Raziskava mikrookolja

Obstoj izobraževalnih ustanov je pogojen s poznavanjem trga, uporabnikov storitev, njihovih potreb in pričakovanj. Marketing terciarnega šolstva predvideva raziskavo potreb potencialnih in obstoječih študentov ter diplomantov, raziskavo trga terciarnega šolstva in raziskavo trga dela. Cilj marketinga je v končnem subjektu – diplomantu, ki bo s svojim znanjem lahko prispeval k razvojnim spremembam na trgu dela, sebi pa omogočil osebni razvoj (Novak, 2006, str. 125).

2.1.2.1 Študenti

Število vseh študentov višješolskega in visokošolskega izobraževanja je vsako študijsko leto nižje. V študijskem letu 2016/17 se jih je vpisalo nekaj manj kot 80.000. Število vseh študentov višješolskega in visokošolskega izobraževanja se znižuje: v študijskem letu 2016/17 se jih je vpisalo 79.547 ali približno 1.000 manj kot leto pred tem in 36.000 manj kot pred desetimi leti (v 2006/07). Manj kot 80.000 študentov se je na terciarni študij nazadnje vpisalo v študijskem letu 1998/99.

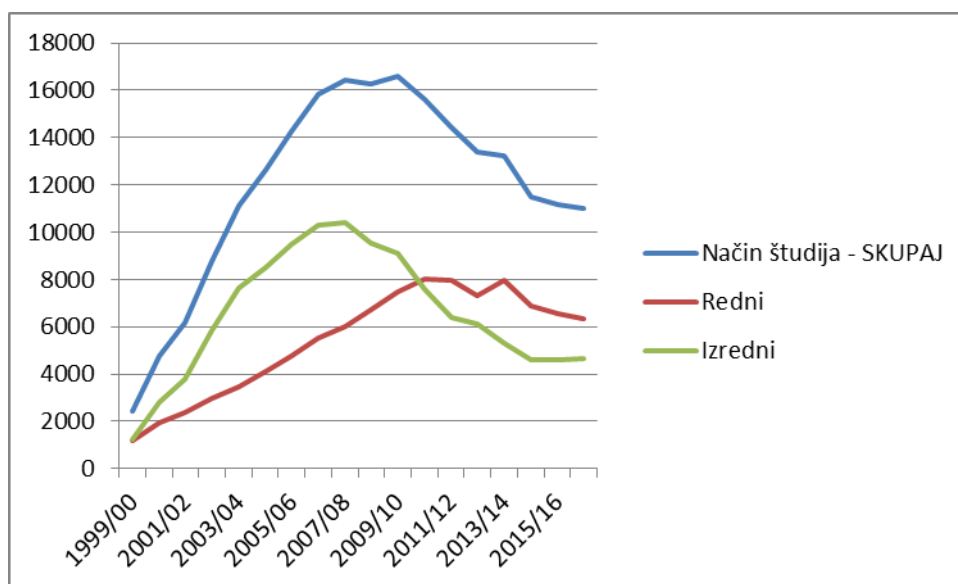
Število študentov višjega strokovnega izobraževanja je letos (2016/2017) približno enako lanskemu (11.000). V visokošolske strokovne in univerzitetne programe za pridobitev prve visokošolske diplome (za primerjavo prištevamo sem tudi enovite magistrske programe) je vpisanih 48.900 študentov, kar je približno 1.200 manj kot v prejšnjem študijskem letu (50.100) in skoraj za polovico manj kot pred desetimi leti (91.400). Število študentov 2. stopnje je letos približno enako lanskemu (17.100); ti študenti so četrtnina vseh visokošolskih študentov. Doktorski študenti so približno 4 % vseh visokošolskih študentov.

Študenti višjega strokovnega izobraževanja se večinoma odločajo za študij, ki je bližji njihovemu domu. Večina teh študentov iz vsake statistične regije namreč študira v domači ali sosednji regiji.

Tabela 1: Študenti višješolskega in visokošolskega izobraževanja, Slovenija, 2016/17

	Skupaj	Redni	Izredni
Skupaj	79.547	62.909	16.638
Višje strokovno	11.001	6.347	4.654
Visokošolsko	68.546	56.562	11.984
visokošolsko strokovno (1. bolonjska stopnja)	19.962	13.182	6.780
visokošolsko univerzitetno (1. bolonjska stopnja)	24.162	22.700	1.462
magistrsko (2. bolonjska stopnja) – enovito magistrsko	4.770	4.724	46
magistrsko (2. bolonjska stopnja) – po končani 1. bolonjski stop.	17.094	15.368	1.726
doktorsko (3. bolonjska stopnja)	2.558	588	1.970

Vir podatkov: (SURS, <http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6665>).

Slika 5: Število vpisanih v terciarno izobraževanje, po načinu študija, Slovenija, 1999/2000–2015/2016

Vir: (SURS, <http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/Saveshow.asp>).

Nadaljnje zmanjševanje števila vpisanih bo vplivalo na potrebe po kapacitetah v izobraževalnih organizacijah in na ponudbo kadrov na trgu dela.

Vpis študentov v višješolsko izobraževanje, ki traja dve študijski leti, zadnja leta upada, kar kaže na negotovo prihodnost višješolskih izobraževalnih organizacij. Poleg demografskega dejavnika in vedno večje konkurence ponudnikov je eden od vzrokov za to zagotovo tudi stopnja pridobljene izobrazbe (6/1). Študenti lahko le z letom študija več (na visokošolskih izobraževalnih organizacijah študij traja tri leta) pridobijo eno stopnjo višjo izobrazbo (6/2). Poleg tega se morajo, v primeru zaključka višješolskega izobraževanja in nadaljevanja študija na kateri od visokošolskih organizacij, ponovno vpisati v drugi letnik in kljub možnosti priznavanja določenih izpitov izgubijo leto dni. Po uspešno opravljenem zagovoru diplome višješolskega študija v Sloveniji ni možen vpis v tretji letnik visokošolskega študija.

Anonimna raziskava med 100 redno vpisanimi študenti na pet različnih fakultet je pokazala, da je najpomembnejši dejavnik, ki vpliva na odločitev o vpisu na fakulteto, prav pridobljen naziv. Po pomembnosti sledijo še ostali dejavniki, in sicer: učne vsebine, lokacija fakultete, imidž fakultete, stroški šolanja, promocija fakultete in vpliv prijateljev (Ferjan, 2005, str. 309–310). Avtor (prav tam, str. 308–309) prikazuje tudi rezultate raziskave, izvedene na vzorcu 64 izrednih študentov neke šole, kjer poteka tudi izobraževanje odraslih. Stanje dejavnikov, ki so pomembno vplivali na te odjemalce, da so se vpisali v konkretno obliko izobraževanja, je nekoliko drugačno od dejavnikov, ki vplivajo na redno vpisane študente, kar prikazuje tabela 1.

Tabela 2: Deleži odgovorov anketiranih odraslih odjemalcev izobraževanja na vprašanje »Kaj vas je navedlo k vpisu v konkretno obliko izobraževanja?« (n = 64)

Odgovor	%
Navdušila so me priporočila prijateljev in znancev ter dober sloves šole nasploh.	20,3
Vedel sem, da so v tej šoli dobri učitelji.	17,4
Vedel sem, da je večina ljudi, ki se izobražujejo tukaj, kasneje zelo uspešnih.	15,6
Pomemben element pri odločitvi so bili stroški izobraževanja.	15,6
Odločila je lokacija šole.	15,6
Vpisali so se tudi moji prijatelji, sodelavci.	9,3
Name je vplivala promocija šole (na primer: predstavitve, reklame ipd.).	6,2

Vir: (Ferjan, 2005, str. 309).

Vedenje porabnikov oziroma v našem primeru vedenje študentov je vidik, ki je vreden pozornosti oziroma raziskovanja. Pričakovanja študentov in dejavniki odločanja pri izbiri ponudnika terciarnega izobraževanja so dragocen vir informacij. Zadovoljstvo je odvisno od razmerja med njihovimi pričakovanji in njihovim dojemanjem dejanske izvedbe. Podobno je za razvoj tržne pozicije institucije pomembno poznavanje razlogov za vpis na izbrano izobraževalno organizacijo in študijski program (Maringe 2006, povzeto po Nicolescu, 2009, str. 38).

Študenti danes ne potrebujejo le boljše izobrazbe, temveč drugačno izobrazbo kot v preteklosti. Glavne naloge marketinško usmerjene izobraževalne organizacije so določene s potrebami in cilji odjemalcev, pri čemer jih izobraževalna organizacija skuša strokovno in dolgoročno zadovoljiti (Brečko, 1996, str. 11).

Marketinško usmerjene izobraževalne organizacije morajo zato upoštevati štiri osnovna načela:

- izobraževalne potrebe svojih odjemalcev,
- njihove posebne želje,
- njihove dolgoročne interese,
- interese širše družbe oziroma okolja, v katerem delujejo.

V konkurenčnem okolju, v katerem danes delujejo, morajo terciarne izobraževalne organizacije z raziskavami identificirati, kaj je za študente pomembno, jih s pomočjo marketinškega komuniciranja informirati, da nameravajo izvesti to, kar jim je pomembno in nato izpolniti obljubljeni.

Novakova (2006, str. 129) osvetljuje še en vidik odgovornosti izobraževalnih organizacij na terciarnem nivoju. Redkokdaj organizacija jasno izrazi, kaj se pričakuje od študenta v smeri znanj, intelektualnih veščin, sposobnosti in vrednot, da bi postal odličen diplomant. Namesto tega je navedeno na primer število študijskih predmetov. Novi cilji učenja predvidevajo nove intelektualne veščine in novo znanje.

Od študenta se pričakuje, da bo sposoben komunicirati znotraj študijskega področja, za katerega se je odločil, da bo sposoben kritično razmišljati in reševati probleme v okviru študijskega programa. Pri vsaki od navedenih kompetenc je treba poudariti tudi odgovornost visokošolskega zavoda, ki mora študenta predvsem spremljati in voditi pri točkah, ki so centralnega pomena za študijski program. Odgovornost visokošolskega zavoda je, da študentu pojasni lik diplomanta, študentov doprinos na študijskem področju, ocenjevanje študijskih obveznosti, možnosti zaposlitve po diplomi in najpomembneje – kulturo učenja, ki se pri študentih velikokrat izkaže za pomanjkljivo.

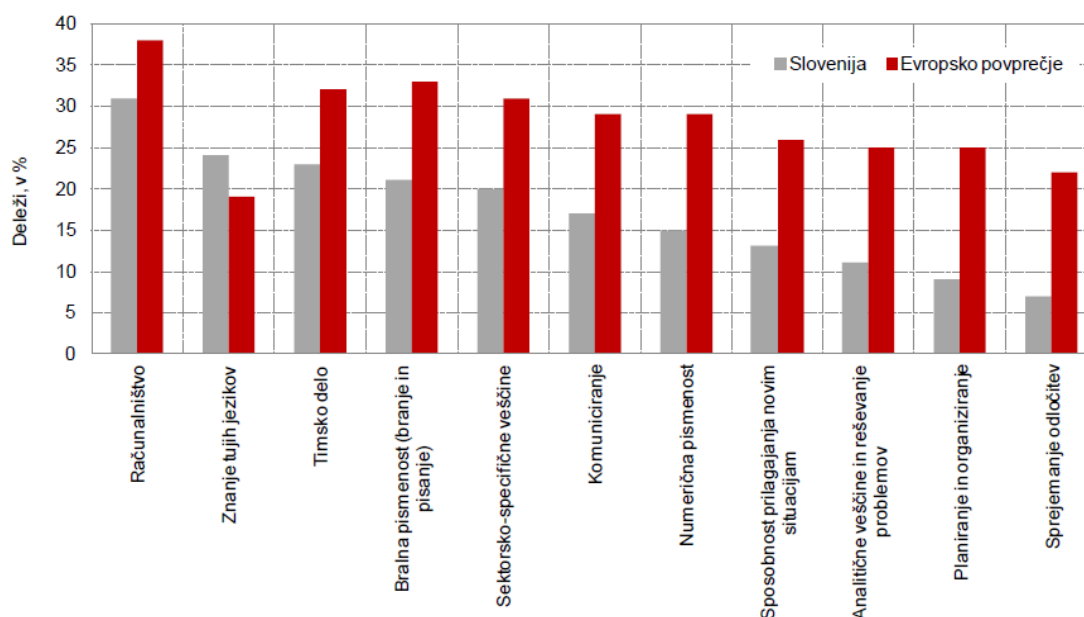
Študentje so ključ do uresničitve ciljev vseh deležnikov v okolju VSŠ. Trendi izven Slovenije govorijo močno v prid VSŠ, razmere v Sloveniji pa so v tem trenutku močno v prid visokim strokovnim in univerzitetnim programom. V prihodnosti se bo to nedvomno spremenilo. Promocija VSŠ, ustrezno sodelovanje z delodajalci in povečana prilagodljivost programov (MIZŠ in druge institucije) bo podlaga za povečanje interesa za vse vrste potencialnih študentov (Skupnost VSŠ, ORVI Consultus, 2017, str. 7)

2.1.2.2 Delodajalci

Poleg študentov je na trgu tudi subjekt delodajalca. Za študente predstavlja možnosti nadaljnega vključevanja na trgu delovne sile. Krog šola–študent–delodajalec, ki ga lahko na ta način sklenemo, je treba usklajevati. Vsak subjekt ima svoje potrebe in želje, uravnavanje enih in drugih pa je obveza terciarnih izobraževalnih organizacij (Novak, 2006, str. 125).

Kot ugotavlja Čelebičeva (2014, str. 43–44), obstaja po mnenju slovenskih delodajalcev velik razkorak med potrebami trga dela in kompetencami diplomantov. Raven zadovoljstva delodajalcev v Sloveniji z veščinami diplomantov je nizka. Pomemben vir podatkov o kakovosti terciarnega šolstva so povratne informacije delodajalcev o zadovoljstvu z veščinami diplomantov, ki so jih zaposlili. Po podatkih Eurobarometrove raziskave (2010) je delež anketiranih podjetij, ki se močno strinjajo, da imajo diplomanti, ki so jih zaposlili v zadnjih treh do petih letih, zahtevane veščine, veliko nižji od evropskega povprečja (Slovenija: 8 odstotkov; evropsko povprečje: 27 odstotkov).

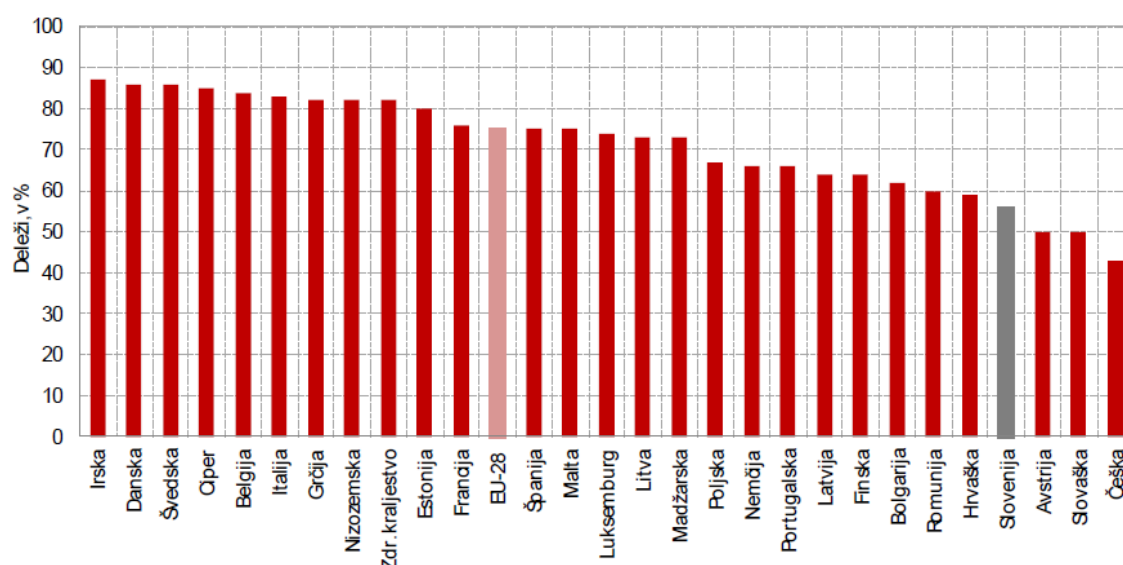
Deleži delodajalcev, ki so zelo zadovoljni z veščinami zaposlenih, so pri vseh veščinah, razen pri znanju tujih jezikov, med najnižjimi med evropskimi državami, vključenimi v raziskavo in nižji od evropskega povprečja. Slovenija od povprečja evropskih držav najbolj odstopa po veliko nižjem deležu delodajalcev, ki so zelo zadovoljni z veščinami načrtovanja in organizatorskimi veščinami. To kaže na potrebo po krepitvi kakovosti študija in ukrepov, ki vodijo k razvoju teh veščin. Izboljšanje kakovosti sektorsko-specifičnih in drugih (generičnih) veščin diplomantov bi prispevalo k njihovi zaposljivosti.

Slika 6: Deleži delodajalcev, ki so zelo zadovoljni z veščinami diplomantov, ki so jih zaposlili v zadnjih treh do petih letih, Slovenija in evropsko povprečje, 2010, v %
Vir: (Čelebič, 2014, str. 44).

Precej slabo mnenje o kakovosti študija imajo tudi posamezniki, ki so bili vključeni vanj. Po izsledkih Eurobarometrove raziskave (2014) je delež anketirancev, ki menijo, da je bila kakovost študija, v katerega so bili vključeni, dobra, pri nas veliko nižji od povprečja EU-28 (Čelebič, 2014, str. 44).

Akademiki mislijo drugače, saj kažejo visoko ali zelo visoko zaupanje v terciarni izobraževalni sistem in njegov potencial za usposabljanje posameznikov v skladu z zahtevami trga dela. Da bi rešili ta konflikt, bi bilo treba raziskati trg. Pridobljeni podatki pa bi morali imeti velik vpliv na razvoj prihodnjih študijskih programov.

Slika 7: Deleži anketirancev, ki ocenjujejo kakovost visokošolskega izobraževanja, v katerega so bili vključeni, kot zelo dobro oziroma precej dobro, EU, 2014, v %
Vir: (Čelebič, 2014, str. 45).

Ključni deležnik oziroma javnost VSŠ so delodajalci – organizacije v gospodarstvu in negospodarstvu – s katerimi imajo VSŠ redne stike in z njimi sodelujejo. Po neformalnih podatkih je stopnja zaposljivosti diplomantov VSŠ višja od 90 odstotkov – res pa pravih in natančnih informacij ni na voljo, so samo ocene. VSŠ sodelujejo v svojih okoljih z delodajalci na različnih področjih: pri izvedbi praks, različnih strokovnih projektih, donacijah ... Tukaj se kaže največja priložnost za VSŠ, saj s svojo prilagodljivostjo in relativno kratko dobo praktično usmerjenega izobraževanja lahko zagotavljajo kadre glede na kratkoročne in srednjeročne potrebe delodajalcev. Svojim študentom (rednim in ob delu) pa zagotavljajo visoko stopnjo zaposljivosti ter ustrezno uporabno znanje. Sodelovanje z delodajalci je ključni strateški projekt za VSŠ v naslednjem obdobju. Relacijo z njimi je potrebno sistematično urediti in nato nadgrajevati v prava strateška partnerstva (Skupnost VSŠ, ORVI Consultus, 2017, str. 7)

2.1.2.3 Konkurenca

V Sloveniji terciarno izobraževanje zajema višješolsko strokovno izobraževanje ter visokošolski dodiplomski in podiplomski študij. Višje strokovno izobraževanje uvrščamo med kratke programe v terciarnem izobraževanju. V dobri polovici držav EU izvajajo kratke programe v terciarnem izobraževanju, ki so praviloma tesno povezani s potrebami delodajalcev in omogočajo nadaljevanje izobraževanja na visokošolski ravni. O teh programih poroča 15 držav EU.

Regija ima 6 višjih strokovnih šol, 6 visokošolskih zavodov, 5 dislociranih enot visokošolskih zavodov iz drugih regij in 5 ljudskih univerz (RASR, 2014a).

Novakova (2006, str. 127) navaja predpostavke sprememb, ki so posledica razvoja terciarnega izobraževalnega prostora:

- organizacije tekmujejo za študente v veliko večji meri kot doslej, z uporabo finančnih spodbud, oglaševanjem in ostalimi storitvami;
- tradicionalne organizacije so vedno bolj postavljene pred vprašanje, kje pridobivati finančna sredstva za izvajanje novih aktivnosti, ki so na neki način nujnost za ohranitev na trgu;
- vedno večja rast zasebnih organizacij, ki spodbujajo oziroma silijo ostale organizacije v nove oblike in metode vodenja;
- akreditirani študijski programi, ki na posameznih organizacijah pomenijo zaupanje študentov, je hkrati obveznost za tiste organizacije, ki svojih študijskih programov še niso uspele potrditi;
- evropske univerze se spreminjajo v smeri določil bolonjske deklaracije in so prisiljene delovati globalno;
- dostopnih je vedno večje število informacij (študijski programi, načini študija, kontakti z organizacijo, zadovoljstvo študentov), kar dela posamezne organizacije bolj prijazne od drugih.

Glede na velikost slovenskega trga je ponudnikov izobraževalnih storitev v terciarnem izobraževanju zagotovo preveč, kar je rezultat nepremišljene vladne politike, ki je dovoljevala ustanavljanje novih in novih izobraževalnih organizacij, tako javnih kot zasebnih. Tako prihaja do pojava konkuriranja ne samo med javnimi in zasebnimi zavodi, temveč tudi med zasebnimi zavodi. Še posebej ob dejstvu, da so nekateri med njimi pridobili koncesijo in študentom ni treba plačevati šolnine.

Na tem mestu omenimo še eno posledico pretekle vladne politike na področju izobraževanja, in sicer uvajanje prevelikega števila novih študijskih programov, ki so bili pogosto tudi zelo podobni. Ne samo, da je to povzročilo nepreglednost na strani ponudbe, veliko teh je namenjenih samih sebi. Trg dela jih ne potrebuje, so neznani tako med potencialnimi študenti kot tudi delodajalci in beležijo vpis le nekaj študijskih let, nakar jih organizacije ukinjajo.

Veliko število novih izobraževalnih organizacij in študijskih programov še posebej na področju družboslovja je ob vedno manjši populaciji mladih in gospodarski krizi, zaradi katere se zmanjšuje vpis izrednih študentov, pripeljalo do pojava, da v predavalnicah sedi vedno manj študentov, zaradi česar predavatelji nimajo zadosti ur za polno delovno obveznost. Ministrstvo težavo na področju višjega šolstva rešuje tako, da predavateljem podeljuje vedno več imenovanj za predavanja različnih predmetov v različnih študijskih programih. Predavatelji oziroma profesorji tako delajo na različnih šolah, ob čemer se postavlja vprašanje kakovosti takšnega dela. Visokošolske organizacije pa problem vedno slabšega vpisa rešujejo tudi tako, da so v nadaljevanje izobraževanja začele sprejemati študente višjih šol brez uspešnega zagovora diplomskih del. Donedavna praksa je namreč bila, da so se v drugi letnik visokošolskega študija lahko vpisali le diplomanti višjih šol, nakar jim je visokošolska organizacija v skladu s svojimi pravili priznala določene predmetne izpite, določeno število izpitov pa so študenti še morali opraviti. Navedeno predstavlja eksistenčno težavo za javne višje šole, saj so financirane tudi glede na število diplomantov.

Večja izbira je močno povečala kompleksnost odločevalskega procesa in vplivala na pojav t. i. učinka zmedenosti pri potencialnih odjemalcih. Ti morajo izbirati med vse večjim številom podobnih izobraževalnih programov, poleg tega imajo potencialni študenti dostop do številnih informacij, ki so relevantne pri njihovih odločitvah. Prihodnji študenti dostopajo do različnih promocijskih materialov, individualnih vodnikov in informacij na spletu. Vse to pomeni, da prihodnji študenti težje procesirajo informacije in so zato bolj občutljivi ter težje sprejemajo optimalne odločitve. Odločitev za študij je enkratna in zaradi tega zelo pomembna življenjska odločitev s finančnimi in nefinančnimi posledicami (Drummond 2004, povzeto po Nadoh, 2009, str. 25–26).

Izobraževalne organizacije se kontinuirano preverjajo. To je konkurenčna nujnost. Obstajata dve vrsti evalvacije, in sicer akreditacija in lestvice. Univerze in visoke šole v večini držav z razvitimi visokošolskimi sistemi pripisujejo velik pomen akreditaciji in uvrstitvam na lestvicah. V Sloveniji akreditacije izvaja Nacionalna agencija Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS). V Sloveniji ne obstaja lestvica na temelju katere bi potencialni študenti dobili uvid v kakovost posameznih višješolskih in visokošolskih ponudnikov izobraževalnih storitev. Osnova presoje so tako promocijska sporočila šol in priporočila prijateljev.

2.2 SWOT analiza slovenskega višjega strokovnega šolstva in EŠC, VSŠ

Tabela 3: SWOT analiza slovenskega višjega strokovnega šolstva in EŠC, VSŠ

NOTRANJE OKOLJE	
PREDNOSTI - Strokovno usposobljen kader s praktičnimi izkušnjami. - Pripadnost kadra ciljem zavoda. - Kakovostni izobraževalni programi, ki nudijo možnost izbire med moduli. - Fleksibilnost in prilagodljivost potrebam študentov. - Nizka šolnina za izredni študij. - Tradicija zavoda v okviru katerega deluje VSŠ. - Manjše število študentov omogoča individualen oz. osebni pristop in odnos do študentov. - Kratek, manj zahteven, praktično naravnani študij. - Veliko ur praktičnega izobraževanja, z možnostjo opravljanja le tega tudi v tujini (projekt Erasmus+). - Spodbujanje pisne in ustne komunikacije med študenti ter timskega dela. - Vključevanje v mednarodne projekte in sodelovanje z domačimi in tujimi šolami. - Brezplačna študijska literatura. - Urejenost šolskih prostorov in okolice šole – prijazno študijsko okolje. - Dobri odnosi in pripadnost delodajalcev. - Možnost samozaposlitve.	SLABOSTI - Skromna razpoložljiva finančna sredstva za izvajanje promocijskih aktivnosti. - Premajhna prepoznavnost študijskih programov in šole. - Ni možnosti (otežen vpis) vpisa oz. nadaljevanja študija na visoki stopnji. - Nezačasnost povezanost študentov in diplomantov z delovnimi okolji. - Nezačasnost kakovost izvajanja praktičnega izobraževanja, ki študentom ne daje želenih kompetenc za opravljanje svojega poklica. - Izvajanje le dveh študijskih programov. - Sočasno izvajanje rednega in izrednega študija-ni ločeno - Pogoste težave z delovanjem IKT (strežnik). - Premalo sodobnih metod dela (npr. uporaba skype, video konference z drugimi šolami po EU).

ZUNANJE OKOLJE	
PRILOŽNOSTI - Tesnejše sodelovanje z gospodarstvom. - Prilagajanje potrebam gospodarstva. - Uvajanje novih višješolskih strokovnih programov, ki bodo v skladu s potrebami gospodarstva in sodobnimi družbenimi trendi. - Sodelovanje v regionalnih, nacionalnih in EU razvojnih programih. - Širjenje tržnih dejavnosti zavoda (npr. izvajanje seminarjev/tečajev, izvajanje raziskav, oddaja predavalnic). - Sledenje aktualnim splošnim družbenim megatrendom in trendom na področju izobraževanja in zaposlovanja v svetu in EU in posledično v Sloveniji (npr. spodbujanje in pomoč pri samozaposlovanju). - Večanje zanimanja za krajše programe izobraževanja. - Uvajanje podjetniških oblik in vsebin izobraževanja (koncepta podjetnosti) v izobraževanje (skladno s trendi izobraževanja v svetu in EU). - Sledenje vzorom tujih izobraževalnih praks. - Sodelovanje z drugimi VSŠ in skupno uvajanje programov vseživljenjskega učenja. - Sodelovanje z drugimi domačimi in tujimi šolami ter vključevanje v mednarodne izmenjave predavateljev in študentov. - Uporaba sodobnih marketinških prijemov za pridobivanje novih študentov. - Uvajanje novih metod dela kot npr. študij na daljavo, tutorstvo. - Izobraževanje za starejše (tudi uvajanje programov vseživljenjskega učenja) in tuje študente.	NEVARNOSTI - Negotove gospodarske razmere. - Vse močnejša konkurenca. - Ukinitev višješolskega strokovnega izobraževanja. - Fiktivni vpis študentov. - Vse nižji in nestabilni viri financiranja. - Nedelovanje kreditnega sistema pri prehajanju študentov na druge izobraževalne šole terciarnega izobraževanja. - Neustrezna umestitev višjega strokovnega izobraževanja v terciarno izobraževanje oziroma neustrezna ureditev položaja višjih šol v terciarnem izobraževanju. - Nadaljnje padanje natalitete prebivalstva.

Vir: (Avtorji, 2018).

3 PREDSTAVITEV ŠOLE IN TEMELJNI ELEMENTI KULTURE IZOBRAŽEVALNE ORGANIZACIJE

3.1 Predstavitev Ekonomske šole Celje, VSŠ

Višja strokovna šola je bila kot organizacijska enota Poslovno-komercialne šole Celje ustanovljena 6. januarja 2000 na 141. seji Vlade Republike Slovenije.

Sodobno opremljene predavalnice na lokaciji Mariborska cesta 2 so bile predane svojemu namenu 2. 10. 2000.

V študijskem letu 2000/2001 smo pričeli izvajati višješolski študijski program Komercialist in program Računovodja v študijskem letu 2005/2006.

V študijskem letu 2008/2009 ju je nadomestil prenovljen višješolski študijski program Ekonomist.

V študijskem letu 2002/2003 smo začeli z organizacijo predavanj za študente izrednega študija na dislocirani enoti v Rogaški Slatini in v letu 2009/2010 še v Mozirju.

V študijskem letu 2011/2012 smo začeli izvajati nov študijski program Organizator socialne mreže ter v študijskem letu 2014/2015 program Varovanje.

Smo šola s tradicijo, sledimo evropskim trendom, razmišljanju in vrednotam trajnostnega razvoja.

Programi so vrednoteni po kreditnem sistemu ECTS in omogočajo horizontalno prehodnost študentov med moduli in uveljavljanje pridobljenih kreditnih točk v nadaljnjem izobraževanju.

Za redne in izredne študente izvajamo študijski program **Ekonomist**, ki je modularno zasnovan, izvajamo predmetnik za modula komerciala in računovodstvo. Študijska programa **Organizator socialne mreže** in **Inženir varovanja** pa izvajamo kot izredni študij.

3.2 Poslanstvo, vizija in vrednote

Temeljni elementi kulture izobraževalne organizacije in hkrati jedrni elementi strateškega menedžmenta so poslanstvo, vizija in vrednote.

3.2.1 Poslanstvo

Izvajati kakovostno višješolsko izobraževanje v neposredni povezavi z gospodarstvom, sodelovati v različnih projektih in slediti trendom družbe v duhu trajnostnega razvoja ter večje družbene odgovornosti.

3.2.2 Vizija

Višja strokovna šola biti vodilna višja strokovna šola v pokrajini, ki izvaja različne višješolske programe glede na potrebe okolja in je pomemben dejavnik razvoja pokrajine.

3.2.3 Vrednote

Vrednote, katerim na naši šoli, dajemo posebno veljavo so:

- znanje, podjetnost, inovativnost ter vztrajnost vseh deležnikov v procesu izobraževanja,
- spodbujanje kritičnosti, delavnosti in ustvarjalnosti ter samomotivacije za delo in študij,
- dobra in odprta komunikacija med izvajalci in udeleženci izobraževanja,
- visoka strokovna usposobljenost predavateljev, interdisciplinarnost, aktualnost in fleksibilnost znanja (poslovna odličnost),
- skrb za telesno in duševno zdravje delavcev šole, študentov in drugih udeležencev izobraževanja,
- dobri medsebojni odnosi, ki temeljijo na poštenosti, iskrenosti, spoštovanju, strpnosti in sprejemanju drugačnosti.

4 RAZVOJNE USMERITVE IN DOLGOROČNI CILJI

4.1 Razvojne usmeritve

Iz matrike SWOT analize Višje strokovne šole (tabela 3) lahko razberemo, da imamo dovolj pozitivnih dejavnikov, ki omogočajo razvojne možnosti višje strokovne šole. Šola ima zaposlen strokovno usposobljen kader z veliko praktičnimi izkušnjami, kader, ki se zaveda lastnega razvoja in strokovnega napredovanja ter z veliko mere identifikacije in pripadnosti ciljem in interesom šole. Predavatelji smo zelo fleksibilni in se prilagajamo vsakokratnim potrebam študentov in razmeram poslovanja, poleg tega v kolektivu vladajo dobri delovni in medosebni odnosi ter pripravljenost sodelovati in si vzajemno pomagati.

Vendar moramo opozoriti in si priznati, da kljub navedenim prednostim v vseh letih sicer uspešnega dela in razvoja nismo uspeli ustvariti dovolj prepoznavne identitete Višje strokovne šole in njenih študijskih programov, niti izkoristiti vseh prednosti za utrditev njenega ugleda. Temu so botrovali različni dejavniki, tudi neustrezne in nezadostne trženjske aktivnosti. Del naših težav izvira tudi iz nedelovanja kreditnega sistema, saj druge šole terciarnega izobraževanja ne priznavajo v VSŠ doseženih KT, ampak od diplomantov, ki želijo študij nadaljevati na višjih stopnjah, zahtevajo opravljanje številnih diferencialnih izpitov oziroma celotnih letnikov. Zaradi tega razloga se marsikdo raje vpiše na visoko strokovno šolo.

Veliko težav izhaja iz neustrezne umestitve višjega strokovnega izobraževanja v terciarno izobraževanje oziroma neustrezna ureditev položaja višjih šol v terciarnem izobraževanju, posledično največjo nevarnost VSŠ pa predstavlja ter morebitna ukinitve višješolskega strokovnega izobraževanja v Sloveniji ali zmanjšanje števila vpisanih študentov ter ukinjanje višjih strokovnih šol določenih programih.

Kljub omenjenim težavam, vidimo in računamo na nekatere priložnosti, ki nam bodo omogočile rast in razvoj. Mednje uvrščamo predvsem konkurenčne cene izvajanja študijskih programov pri izrednem študiju, kar sicer utegne biti tudi dvorezen meč, če bo to dejstvo utegnilo vzbuditi dvom v kakovost našega dela. Veliko konkurenčno prednost predstavlja izvajanje modula računovodstvo, saj tovrstnega rednega izobraževanja v naši regiji ne ponuja nobena izobraževalna inštitucija. Veliko priložnosti vidimo v večjem sodelovanju z gospodarstvom, v samostojnem (ali v sodelovanju z drugimi VSŠ), razvoju in pridobivanju novih VSŠ izobraževalnih programov. Odločeni smo tudi poglobiti in izboljšati sodelovanje v regionalnih, nacionalnih in EU razvojnih programih in projektih ter v njih pridobivati dodatna lastna finančna sredstva. V prihodnje bomo iskali nove možnosti izvajanja tržnih dejavnosti VSŠ. Svojo prepoznavnost bomo povečevali in gradili na programih vseživljenjskega učenja, ki jih bomo izvajali kot eno izmed oblik tržnih dejavnosti.

Makroekonomska situacija regije in nujnost sledenja aktualnim splošnim družbenim megatrendom in trendom na področju izobraževanja ter zaposlovanja v svetu, EU in Sloveniji posledično pa tudi v regiji bo zahtevala nadaljnjo diverzifikacijo in širitev poslovanja VSŠ na nova področja izobraževanja.

4.2 Dolgoročni cilji

V obdobju naslednjih petih let želimo:

- sodelovati pri prenovi obstoječih programov;
- izvajati specializacijo ali usposabljanje v okviru možnosti na državnem nivoju;
- pripraviti nove programe s področja ekonomskih znanosti;
- razvijati druge oblike formalnega in neformalnega izobraževanja za strokovno in laično javnost.

Predavatelji naše šole in strokovnjaki z izbranih področij bomo sodelovali pri pripravi katalogov za prosto izbirne module oziroma predmete in pripravi učnih gradiv.

V skladu z obstoječimi študijskimi programi in sistemom študija bomo iskali možnosti za prijavljanje na razpisane projekte. V primeru uspešne prijave jih nameravamo tudi kvalitetno izvesti. Prav tako se bomo prijavili na projekte, ki se tičejo strokovnih vsebin, vezanih na dolgoročne cilje s strokovnih področij.

Nadalje bomo študente spodbujali k čimprejšnji izdelavi diplomskega dela in dokončanju študija.

Zastavili smo si naslednje dolgoročne razvojne cilje:

- okrepiti povezave z okoljem, razvijati podjetništvo;
- izboljšati prepoznavnost VSŠ;
- razvijati in vzpodbujati pozitivno samopodobo študentov in zaupanje v lastne sposobnosti;
- zboljšati kakovost in učinkovitost vzgojno-izobraževalnega dela ter zagotoviti študentom kakovostno vzgojo in izobraževanje;
- spodbujati dobre medsebojne odnose in povečati učno uspešnost;
- ustvariti odprto in spodbudno učno okolje;
- vzpodbujati in razvijati mednarodno sodelovanje;
- zagotoviti ustrezne materialne in prostorske pogoje študentom in zaposlenim.

Naši cilji so:

- izvajanje višjega strokovnega izobraževanja, ki bo usklajeno s potrebami razvoja, v skladu z veljavno zakonodajo, vključno z izvajanjem predpisanih ukrepov za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu, ter bo omogočalo uspešno in strokovno delo v skladu s sodobnim razvojnimi težnjami ter evropskimi standardi;
- skrb za večjo učno uspešnost in ustvarjanje spodbudnega učnega okolja;
- povezava splošno-izobraževalnih in strokovnih predmetov ter praktičnega izobraževanja;
- aktivno sodelovanje študentov, predavateljev in drugih strokovnih delavcev v izobraževalnem procesu, sodelovanje z delodajalci in z drugo strokovno in laično javnostjo v Sloveniji;
- povezovanje s sorodnimi šolami in delovnimi organizacijami v tujini;
- izboljšanje stikov med učitelji, dijaki, študenti in drugimi deležniki v izobraževalnem procesu ter krepitev medsebojnega zaupanja;

- integracija mladine in odraslih s posebnimi potrebami v izobraževalno delo;
- povezava šole z okoljem na strokovnem, socialnem in družabnem področju ter obveščanje in poročanje o šolskih aktivnostih;
- nadgrajevati in povezovati pedagoški proces s projekti, razvojno raziskovalnimi aktivnostmi ter stalnimi usposabljanji strokovnega kadra;
- zagotovitev ustreznih materialnih in kadrovskih pogojev za uspešno delo in zagotavljanje kakovosti izobraževanja in dela;
- razvijanje prijazne, uspešne in zgleda vredne šolske kulture;
- povečati kakovost šole na vseh nivojih.

4.3 Ključne strategije

Navedene cilje nameravamo doseči s sledečimi strategijami:

- zagotavljanje visoke kakovosti VSŠ,
- lokalno, regionalno in nacionalno povezovanje z različnimi inštitucijami,
- skrb za prepoznavnost VSŠ doma in v tujini,
- zagotavljanje uporabnih praktičnih znanj,
- individualizacija študija,
- razvoj novih višješolskih študijskih programov,
- spodbujanje vseživljenjskega učenja s ponudbo aktualnih strokovnih znanj za različne ciljne skupine (dijake, študente, diplomante in delodajalce).

5 STRATEŠKI PROJEKTI IN DELOVNA PODROČJA

Strategija je pot do realizacije ciljev. Logični sklop korakov, ki jih je treba izvršiti, da bi v danem okolju z razpoložljivimi resursi uresničili zastavljene cilje. Kakšen je v danih okoliščinah in ob postavljenih ciljih naš recept za uspeh? Kaj moramo ukreniti? Kateri so vmesni cilji? Kakšni so predpogoji za doseganje ciljev?

5.1 Gospodarske razmere in razvoj Savinjske regije

Savinjska regija ima ugodno strateško lego. Umeščena je v središče Slovenije, skozi jo potekajo že zgodovinsko pomembne mednarodne cestne in železniške povezave. Središče regije je Celje, ki skozi svojo bogato zgodovino ohranja pomembno poselitveno, gospodarsko in prometno vlogo. Regija se od severozahoda razprostira vse od mogočnih Kamniško-Savinjskih Alp preko dolin in gozdov Zgornje Savinjske doline, do energetske bogatega Šaleškega in do s hmeljem posejane Spodnje Savinjske doline, zgodovinskih zakladnic Osrednje Celjskega, pa do Dravinjskega s Pohorskimi biseri ter blago gričevnatega in prijaznega Obsotelja in Kozjanskega na jugovzhodu. Savinjska regija je ena izmed dvanajstih regij Slovenije, po velikosti pa tretja izmed vseh. Regija ima 253.417 prebivalcev, kar predstavlja 12,5 %, njena površina pa je 2.301 km², kar predstavlja 11,4 % površine Slovenije. V Savinjsko regijo je vključenih 31 občin, od tega dve mestni občini, to sta Mestna občina Celje in Mestna občina Velenje. Občinska središča s statusom mesta so Laško, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice, Šentjur in Žalec, ostala pa Braslovče, Dobje, Dobrna, Gornji Grad, Kozje, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Podčetrtek, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Rogatec, Solčava, Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Štore, Tabor, Vitanje, Vojnik, Vransko in Zreče.

V Savinjski regiji je na dan 1. 1. 2013 prebivalo 254.417 prebivalcev. Po gostoti poselitve je Savinjska regija na četrtem mestu med vsemi slovenskimi regijami in ima nadpovprečno gostoto poselitve. V začetku leta 2013 je prebivalo na enem km² 109,5 prebivalca, medtem ko je bilo slovensko povprečje 101,6 preb./km², evropsko (EU-27) pa 119,5 preb./km². Glede poselitve posameznih občin znotraj regije nastajajo razlike. Največja po številu prebivalcev je Mestna občina Celje, ki ima 48.675 prebivalcev ali 19,1 % delež prebivalcev v regiji. Druge večje občine (nad 10.000 prebivalcev) so: Velenje, Žalec, Šentjur, Slovenske Konjice, Laško, Rogaška Slatina in Šmarje pri Jelšah, s skupno 67,3 % prebivalstva v regiji. Najmanjši občini sta Dobje (968) in Solčava (518), edini z manj kot 1000 prebivalci. **V Savinjski regiji se število prebivalstva zmanjšuje (-0,36 % oziroma 811 oseb v obdobju 2008-2012), v državi pa se je število prebivalstva v istem obdobju povečalo za 1,46 %. Zmanjševanje prebivalstva v regiji je povezano z odseljevanjem, saj je odselitev prebivalcev v druge regije Slovenije ali v tujino več kot priselitev, tako da je selitveni prirast negativen in višji od naravnega prirasta, ki pa je pozitiven (konec leta 2010 je znašal 1,6) (RASR, 2014b).**

V začetku leta 2013 je delovno aktivno prebivalstvo Savinjske regije štel 95.839 oseb, kar predstavlja 12,2 % vseh delovno aktivnih oseb v državi. Večina (87,0 %) delovno aktivnih oseb je zaposlenih v Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020 17 podjetjih in organizacijah, 13,0 % je samozaposlenih oseb. Od samozaposlenih oseb je 55,3 % samostojnih podjetnikov, 44,7 % je samozaposlenih oseb, ki imajo status kmeta.

Kot industrijska regija z dolgoletno tradicijo v predelovalni dejavnosti, rudarstvu in energetiki se sooča z novimi izzivi, ki jih je prinesel tehnološki razvoj ter delovno intenzivne proizvodnje posodablja z novo tehnološko, ekonomsko in organizacijsko klimo. Koncentracija zaposlitve po občinah je visoka, saj štiri večje regijske občine (Celje, Velenje, Žalec, Šentjur) nudijo zaposlitev skoraj polovici delovno aktivnega prebivalstva. Delež zaposlenih v kmetijstvu v Savinjski regiji (5,8 %) je večji od povprečja Slovenije (4,1 %), kar kaže, da je kmetijstvo pomembna dejavnost v regiji. Po glavnih skupinah poklicev (stanje na 1.1.2011) so v regiji najpomembnejši poklici za neindustrijski način dela (17,4 %), tehniki in drugi strokovni sodelavci (15,8 %), strokovnjaki (15,7 %), poklici za storitve in prodajalci (13,3 %), upravljavci strojev in naprav, industrijski izdelovalci in sestavljalci (12,4 %). Manj kot 10 % pa je poklicev za preprosta dela (9,9 %), uradnikov (7,5), zakonodajalcev, visokih uradnikov in menedžerjev (4,1 %), kmetov (3 %) in vojaških poklicev (0,8 %). Po zaposlenosti so v regiji najpomembnejše predelovalne dejavnosti (28,9 %), trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil (13,2 %), gradbeništvo (8,6 %), izobraževanje (7,3 %), zdravstvo in socialno varstvo (6,5 %), promet in skladiščenje (5,6 %), dejavnost javne uprave in obrambe ter dejavnost obvezne socialne varnosti (5,1 %). Razvojne iniciative v regiji so usmerjene v turizem in zdraviliški turizem (Zreče, Rogaška Slatina, Laško, Dobrna, Topolšica, Podčetrtek in Rimske Toplice), nadaljnji razvoj kovinske industrije in razvoj podeželja, zato lahko v prihodnje več zaposlovanja pričakujemo v teh dejavnostih.

Povprečna mesečna plača na zaposlenega v regiji za slovenskim povprečjem zaostaja za 14 % (neto) ali 15 % (bruto). Povprečna mesečna bruto plača v Savinjski regiji je na dan 1.6.2013 znašala 1.294,40 EUR, neto 867,90 EUR (Slovenija: bruto 1.520,08 EUR, neto 993,70 EUR). V Savinjski regiji ima relativno malo zaposlenih z visoko izobrazbo (14,9 %) (v Sloveniji 17,5 %). Povečuje se delež brezposelnih oseb z visoko stopnjo izobrazbe. Leta 2010 je ta znašal 9,5 %, konec septembra 2012 pa že 14,1 %. Delež v letu 2013 je še zmeraj nižji od državnega, ki znaša 14,5 %. Glede na prejšnja obdobja pa sta se zmanjšala deleža brezposelnih z nižjo in srednjo izobrazbo. Konec decembra 2012 je bilo brezposelnih 15.815 oseb, kar je 3 % manj kot leta 2011. Stopnja registrirane brezposelnosti je višja od slovenskega povprečja in je konec decembra 2012 znašala 13,7 %.

V regiji je v razmahu predvsem kovinsko predelovalna dejavnost, kjer nastaja največji del povpraševanja po delavcih. Primanjkuje predvsem kovinarjev kot so: varilec, strugar, ključavničar, pogosto delodajalci iščejo tudi kovinarje s poznavanjem dela na CNC strojih. V predelih z razvito turistično dejavnostjo primanjkuje usposobljenih kuharjev in natakarjev (RASR, 2014b).

Regija ima šest višjih strokovnih šol – v Celju tri javne višje strokovne šole (Šolski center Celje – VSŠ; Ekonomska šola Celje – VSŠ; Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje – VSŠ), v Velenju višjo strokovno šolo v okviru Šolskega centra Velenje – VSŠ ter v Šentjurju višjo šolo (Šolski center Šentjur – VSŠ). Druge izobraževalne institucije so še ABITURA d.o.o. Celje – VSŠ, DOBA EPIS d.o.o. Maribor – VSŠ (enota, ki deluje v sodelovanju z Andragoškim zavodom – Ljudsko univerzo Velenje), Šolski center Ptuj – VSŠ (enota, ki deluje v sodelovanju s Šolskim centrom Slovenske Konjice – Zreče) in PRAH, Izobraževalni center – VSŠ Rogaška Slatina.

V Celju ima svoj sedež pet visokošolskih zavodov in sicer Visoka gospodarska šola in Visoka zdravstvena šola, katerih ustanovitelj je JZ Regijsko študijsko središče, Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru, Fakulteta za komercialne in poslovne vede, in Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije. V Velenju ima sedež Visoka šola za varstvo okolje, ki prav tako deluje pod okriljem Regijskega študijskega središča. Poleg visokošolskih zavodov s sedežem v regiji, v regiji deluje še 5 dislociranih enot visokošolskih zavodov iz drugih regij (RASR, 2014b).

V letu 2016/17 se je v regiji vpisalo v višje šolske programe: skupaj študenti – redni študij 928, skupaj študenti – izredni študij 533, **skupaj vsi študentje 1461** (RSŠ, 2018).

5.2 Povezovanje z zunanjimi partnerji in mednarodno sodelovanje

Šola bo aktivno sodelovala s Skupnostjo Višjih strokovnih šol Republike Slovenije in Centrom Republike Slovenije za poklicno izobraževanje (CPI) pri razvoju študijskih programov in prenovi obstoječih programov.

Višja strokovna šola pri izmenjavi informacij in promociji šole sodeluje z zbornicami in društvi, tako sodeluje z Regionalno gospodarsko zbornico Celje, Območno obrtno zbornico Celje, Regijskim študijskim središčem Celje, Društvom ekonomistov Celje in Društvom računovodskih in finančnih delavcev Celje.

Šola bo nadaljevala že utečeno in uspešno sodelovanje s sorodnimi in drugimi višjimi strokovnimi šolami v Sloveniji. To sodelovanje bo vključevalo sodelovanje pri izvedbi razpisanih projektov, sodelovanje predmetnih strokovnih aktivov, izmenjavo predavateljev in skupno pripravo študijskih gradiv.

Razvojne prioritete naše šole smo videli in jih vidimo tudi v prihodnje v treh smereh:

- uvedba in izvajanje drugih oblik formalnega in neformalnega izobraževanja za strokovno in laično javnost;
- pridobitev novih programov, ki bodo sledili potrebam našega gospodarstva in zaposljivosti naših študentov ter
- razvoj vseh zaposlenih z aktivnim vključevanjem v projekte in druge oblike samoizobraževanja.

V tem pogledu bomo na šoli spremljali razpise projektov, ki jih objavljajo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvo za delo in socialo ter druge institucije.

Nanje bomo kandidirali posamično ali z drugimi partnerji. Prizadevali si bomo, da bi bilo čim več naših predavateljev vključenih v projekte, ki jih v regiji izvajajo različna podjetja. Razvoj naše šole smo videli in ga vidimo še naprej v izpolnjevanju naše vizije in poslanstva ter močnim povezovanjem naše šole v gospodarske in projektne integracije.

Kot lastniki Erasmus listine za visoko šolstvo (ECHE) lahko sodelujemo v programih Erasmus+. Le-ti omogočajo mobilnosti udeležencev v tujini, kar prinaša dolgoročne pozitivne učinke za njihov osebni in strokovni razvoj.

Tako se lahko **študenti** udeležijo mobilnosti za namen študija ali za namen prakse. V obdobju 2011-2017 se je mobilnosti z namenom prakse udeležilo osem študentov (Hrvaška, Švica, Malta, Španija, Nemčija, Avstrija, Velika Britanija), kar je pomenilo 100 % izvedbo odobrenih štipendij v okviru program Erasmus.

Osebe se lahko vključi v mobilnost z namenom poučevanja ali z namenom usposabljanja, izobraževanja ali sledenja na delovnem mestu (»job shadowing«). Omenjene mobilnost se lahko odvijajo tako v programskih kot tudi partnerskih državah. V obdobju 2011 – 2017 je bilo izvedenih 23 mobilnosti osebja tako v programske države (Hrvaška, Latvija, Estonija, Makedonija) kot partnersko državo (Srbija) in je zaradi racionalne porabe štipendij celo preseglo odobreno število Erasmus štipendij. Trije predavatelji pa so se udeležili mobilnosti z namenom usposabljanja s pridobljenimi Erasmus dotacijami kot člani konzorcija Skupnosti višjih strokovnih šol RS.

Naši študenti vse od leta 2009 sodelujejo na Mednarodni poletni šoli v Srbiji v organizaciji Ekonomske fakultete Niš.

Organizirali smo štiri mednarodne poslovne konference, in sicer:

- mednarodno poslovno konferenco: Poslovne strategije Slovenije in Srbije po razpadu Jugoslavije (junij 2006),
- mednarodno poslovno konferenco: Poslovne strategije in izzivi sodobnega sveta (maj 2010),
- mednarodno poslovno konferenco: Mednarodna izmenjava dobrih praks v turizmu (junij 2012).
- mednarodno poslovno konferenco: Kako uspeti do leta 2020? Poslovni in družbeni izzivi sodobnega sveta (maj 2014).

Naši predavatelji so se udeležili številnih konferenc z mednarodno udeležbo na področju Zahodnega Balkana.

5.3 Delodajalci

5.3.1 Praktično izobraževanje

V višješolskih strokovnih programih praktično izobraževanje študentov pomeni kar 40 odstotkov študijskih obveznosti oziroma 400 ur v vsakem letniku, kar študentom omogoča spoznavanje delovnega procesa v različnih fazah.

Z osvojenimi vsebinami in praktičnimi izkušnjami pridobijo študenti veliko uporabnega znanja. Praktično usmerjena seminarska naloga po opravljenih urah praktičnega izobraževanja je lahko podlaga diplomskemu delu v zaključnem delu izobraževanja.

Za ta del izobraževanja, ki ga študentje opravijo pri delodajalcih, je zelo pomembno stalna povezava s podjetji naše regije in širše. S podjetji, ki izvajajo praktično izobraževanje naših študentov, imamo stalni kontakt tako z organizatorji kot tudi mentorji praktičnega izobraževanja. Kontakti so v obliki kontaktnih obiskov, telefonsko in po elektronski pošti.

Z nekaterimi podjetji, ki so naši partnerji pri izvedbi praktičnega izobraževanja, smo se dogovorili tudi za izvedbo strokovne ekskurzije za vse naše študente. Strokovnjaki iz podjetij so izvedli nekaj zanimivih predstavitev v okviru študijskega procesa.

Zaradi specifičnosti višješolskega izobraževanja pa so mentorji praktičnega izobraževanja v podjetjih pomemben partner pri načrtovanju in izdelavi diplomskih nalog naših študentov.

V okviru projekta Erasmus+ z naslovom: »PRAKTIČNO IZOBRAŽEVANJE – MOST MED IZOBRAŽEVANJEM IN TRGOM DELA« smo skupaj s partnerji iz Srbije – Visoko poslovno šolo iz Leskovca prenovili in dopolnili navodila za izvedbo praktičnega izobraževanja, ki je v skladu z načeli Erasmus programov prosto dostopna na spletnih straneh.

5.3.2 Zaposljivost diplomantov

Za zagotavljanje zaposljivosti diplomantov dajemo poudarek tako strokovno posodobljenim vsebinam predavanj ter kvalitetni organizaciji in izvedbi praktičnega izobraževanja študentov. Pomembno možnost za krepitev profesionalne, socialne in medkulturne spretnosti ter s tem zaposljivosti predstavlja tudi mednarodna mobilnost v okviru programa Erasmus+.

Šola bo sledila zaposljivosti diplomantov vseh študijskih programov, ki jih izvaja.

5.3.3 Ugotavljanje bodočih potreb delodajalcev

VSŠ bo spremljala statistične analize o potrebah in viških delovne sile v regiji, ki jih objavlja Zavod RS za zaposlovanje.

Ugotavljanje bodočih potreb delodajalcev pa bo izvedeno tudi skozi razgovore organizatorjev praktičnega izobraževanja z delodajalci, pri katerih študenti opravljajo prakso.

5.3.4 Posvet za delodajalce

Šola bo izvajala posvete za delodajalce, študente, člane Alumni kluba in drugo strokovno javnost.

5.4 Izobraževalna dejavnost in aktivnosti študentov

5.4.1 Formalno izobraževanje in obštudijske dejavnosti

Višja strokovna šola bo še naprej omogočala in spodbujala aktivno ter ustvarjalno vključevanje študentov v študijski proces.

Študijski program Ekonomist bomo izvajali kot redni in izredni način študija. Študijska programa Organizator socialne mreže in Varovanje bomo izvajali za izredne študente. Izrednim študentom bomo glede na število vpisanih prilagajali organizacijo izvajanja.

Tudi v prihodnje si bomo prizadevali pridobiti dovoljenje ministrstva za izvajanje programa Organizator socialne mreže za redni študij.

Pri študiju bomo dali poudarek načrtovanju in nadzoru kakovosti izobraževanju. Želimo zagotoviti čim večjo prehodnost naših študentov in dokončanje študija v rednih rokih. To pomeni uvajanje učinkovitejših oblik učenja in poučevanja in večjo angažiranost ter odgovornost vsakega zaposlenega za doseganje dobrih rezultatov. Tudi v prihodnje bomo sprotno spremljali kakovost na različnih področjih dela šole.

Dolgoročni cilji:

- zagotavljati večjo kakovost izvedbe izobraževalnih programov s poudarkom na novih metodah poučevanja, učinkovitejšem študiju (za študente in predavatelje);
- upoštevati stalne spremembe na trgu dela;
- zagotavljati večjo prehodnost študentov iz 1. v 2. letnik;
- nuditi študentom sodobne načine e-učenja;
- razvijati nove programe višješolskega študija glede na potrebe gospodarstva in trende na področju vseživljenjskega učenja;
- omogočiti diplomantom nadaljnji razvoj v smislu specializacije ali usposabljanja na različnih strokovnih področjih.

Vzporedno pa si bomo prizadevali in iskali možnosti opravljanja praktičnega izobraževanja v tujini, vključevanja študentov v obštudijske dejavnosti in sodelovanja študentov v raznih projektih (npr. organizacija tematske »poletne« šole na mednarodni ravni, tekmovanja študentov) ter na ta način krepili njihovo vlogo pri prevzemanju odgovornosti za študijski uspeh in uspešnost študija.

Načrtujemo povečano skrb za zaposljivost diplomantov s poudarkom na organizaciji in izvedbi praktičnega izobraževanja. Načrtujemo tudi organizacijo dela s študenti s posebnimi potrebami.

5.4.2 Neformalne oblike izobraževanja

Na področju neformalnega izobraževanja vidimo v prihodnje velike možnosti, Pristopili bomo k smiselni izbiri neformalnega izobraževanja, izbirali ustrezne tržne pristope ob upoštevanju lokalnega in regionalnega razvoja ter potreb gospodarstva.

V mislih imamo različne oblike neformalnega izobraževanja kot so:

- specializacija ali usposabljanje za diplomante,
- posveti,
- tečaji, delavnice in seminarji za strokovno in laično javnost.

Pri izvajanju le teh bomo k sodelovanju povabili naše predavatelje, predavatelje iz drugih šol in druge zunanje strokovnjake iz Slovenije in tujine.

5.4.3 Organizirano delovanje študentov

Študentski svet šole oziroma predstavnike študentov bomo spodbujali k povezovanju študentov, možnosti, da izražajo svoje interese, predloge za izboljšave... Želimo, da se študenti identificirajo s cilji in poslanstvom VSS ter si učinkovito in samoiniciativno prizadevajo za doseg zastavljenih ciljev.

5.5 Notranje delovanje VSS

5.5.1 Kadri, notranja komunikacija, izobraževanje zaposlenih

Pomemben dejavnik za zagotavljanje kakovostnega izobraževalnega procesa so strokovno usposobljeni kadri. S tem namenom bomo v skladu s potrebami šole skrbeli za kakovosten razvoj kadrov. V skladu z Zakonom o višješolskem strokovnem izobraževanju bomo po potrebi objavili razpis za imenovanje predavateljev.

Z vidika kadrovske politike stremimo za kakovostnim izvajanjem izobraževalnega procesa, ki pa ga lahko ustvarijo le kakovostni predavatelji, inštruktorji in laboranti. Prizadevali si bomo ohraniti in povabiti tudi predavatelje iz gospodarstva in s tem naprej gradili sodelovanje s podjetji v regiji in zunaj nje.

S sodelovanjem med predavatelji, med predavatelji in inštruktorji, med predavatelji in študenti, med inštruktorji in študenti ter med študenti bomo razvijali še naprej dobro šolsko kulturo in ustvarjalno klimo in s tem zagotavljali še kakovostnejši izobraževalni proces.

Predavatelje in inštruktorje bomo spodbujali k nenehnemu strokovnemu izpopolnjevanju, objavljanju strokovnih člankov, izobraževanju v tujini in vključevanju v projekte, ki jih bo izvajala višja strokovna šola oziroma zunanji partnerji.

Izobraževalni proces bomo izvajali na obstoječi lokaciji Ekonomske šole Celje, Višje strokovne šole, Mariborska cesta 2, 3000 Celje. Opremo bomo modernizirali glede na finančne zmožnosti.

5.5.2 Kakovost

Z imenovanjem Komisije za spremljanje in zagotavljanje kakovosti smo in bomo poseben poudarek namenili zagotavljanju kakovosti na vseh področjih izobraževanja. V ta namen je izdelan tudi Poslovnik kakovosti, v katerem so navedene usmeritve in metode izvajanja obveznosti iz Zakona o višjem šolstvu. V obdobju od 2018 – 2023 bomo opravili redne notranje in tudi zunanje presoje. V letu 2011 smo pridobili Priznanje za vzpostavitev sistema vodenja kakovosti v višješolskem izobraževanju.

5.5.3 Promocija

Višja strokovna šola bo v okviru finančnih zmožnosti uporabljala različna orodja za promocijo šole, s katerimi bo obveščala zainteresirano javnost o svojem delu in ciljih ter vabila potencialne študente k vpisu. Nadaljevala bo z dosedanjimi aktivnostmi in izvajala nove, dodatne promocijske aktivnosti.

5.5.4 Knjižnica

Študentom in predavateljem je na razpolago knjižnica. Knjižnično gradivo v skladu s finančnimi možnostmi dopolnjujemo s sodobno literaturo za študente in predavatelje. Poleg tega se v okviru aktivnosti knjižnice izvaja tudi vnos in priprava bibliografije višje strokovne šole ter evidenca diplomskih del.

6 AKCIJSKI NAČRTI IN IZVEDBENE NALOGE V OBDOBJU 2017-2022

6.1 Sodelovanje šole z okoljem

6.1.1 Sodelovanje s podjetji

V višješolskih strokovnih programih je pomemben sestavni del študijskega programa praktično izobraževanje, ki predstavlja kar 40 % študijskih obveznosti. Ta del izobraževanja opravijo študentje pri delodajalcih. Sodelovali bomo z vsemi podjetji, ki bodo pripravljeni sprejemati naše študente na praktično izobraževanje, in z vsemi potencialnimi delodajalci.

Oblike sodelovanja bodo tudi v prihodnje predvsem:

- gostovanje strokovnjakov iz prakse v okviru predavanj,
- obiski in druge oblike kontaktov ravnatelja višje strokovne šole in organizatorjev praktičnega izobraževanja na šoli v podjetjih ter obveščanje o izvajanju študijskih programov z brošurami, po telefonu ter e-pošti;
- izvajanje seminarjev in drugih oblik izobraževanja za potrebe podjetij;
- donatorstvo in sponzorstvo podjetij;
- sodelovanje podjetij pri izvedbi različnih dogodkov na šoli (izvedba delavnic, predstavitve primerov dobrih praks podjetij).

Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer bo potrebno intenzivno sodelovanje s podjetji, ki bodo sprejemali naše študente na praktično izobraževanje.

S študenti bomo organizirali posebne sestanke, kjer jih bomo natančno seznanili z njihovimi obveznostmi in primernim odnosom do potencialnih delodajalcev.

Glede na izdelane smernice in navodila za izvajanje praktičnega izobraževanja v okviru projekta Erasmus+ z naslovom: »PRAKTIČNO IZOBRAŽEVANJE – MOST MED IZOBRAŽEVANJEM IN TRGOM DELA«, bomo postopno uvedli izpolnitev Nabora splošnih kompetenc in Nabor poklicnih kompetenc. To sta obrazca z zapisom pridobljenih splošnih in poklicnih kompetenc študenta med opravljanjem praktičnega izobraževanja, ki ga bodo izpolnili mentorji praktičnega izobraževanja v podjetjih. Študentom pa bosta pomenila potrdilo o pridobljenih kompetencah pri iskanju zaposlitve v prihodnosti.

6.1.2 Sodelovanje z ministrstvom, zbornicami in zavodi

Pri izmenjavi informacij, izvedbi projektov, namestitvi študentov za praktično izobraževanje in promociji šole bomo sodelovali:

- z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Centrom za poklicno izobraževanje RS (CPI);

- z Gospodarsko zbornico Slovenije in njenimi regionalnimi izpostavami pri navezovanju stikov z delodajalci za praktično izobraževanje;
- z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije in njenimi regionalnimi izpostavami pri pripravi poklicnih profilov in standardov ter pri navezovanju stikov s samostojnimi podjetniki za praktično izobraževanje;

6.1.3 Mednarodna dejavnost

Mednarodno sodelovanje je za našo izobraževalno institucijo pomembno, saj daje smernice, kako se prilagoditi hitro spreminjajočemu se svetu in spremenjenim potrebam trga dela. Izboljšuje nam vpogled v evropski izobraževalni prostor, izboljša kakovost izobraževanja in spodbuja učenje jezikov. Cilj internacionalizacije pa je tudi krepitev prepoznavnosti institucije v mednarodnem okolju.

Glavna področja internacionalizacije naše institucije so:

- mobilnost študentov in osebja;
- usmerjenost v prednostne regije in države;
- mednarodno raziskovalno in razvojno sodelovanje in
- razvoj medkulturnih kompetenc.

Mobilnost študentov in osebja. Sodelovanje v programih Erasmus+ nam bo tudi v prihodnjem obdobju omogočalo najrazličnejše mednarodne izmenjave študentov, predavateljev in drugega osebja na višji strokovni šoli.

Zavedamo se pomena izmenjave znanja tako teoretičnega kot praktičnega, pridobitve izkušenj na različnih področjih in vnosa znanja v naš prostor.

Pri *mobilnosti študentov* v obdobju 2019-2024 je naš cilj zagotoviti oz. obdržati izvedbo vseh odobrenih E+ štipendij. V primeru povečanega zanimanja pa lahko kot člani konzorcija Skupnosti VSŠ RS pridobimo dodatne štipendije za zainteresirane študente.

V okviru *mobilnosti osebja* pa je v obdobju 2019-2024 povečati število mobilnosti ter zagotoviti izvedbo vseh odobrenih E+ štipendij. Povečanje mobilnosti je možnost predvsem v pridobivanju odobrenih dotacij v okviru sodelovanja s partnerskimi državami. V primeru povečanega zanimanja pa lahko kot člani konzorcija Skupnosti VSŠ RS pridobimo dodatne štipendije za zainteresirano osebje.

Spodbujali bomo krajša *gostovanja tujih strokovnjakov* z naših partnerskih institucij z namenom sodelovanja pri izvedbi posameznih delov predmeta oz. predmetnega področja tako v okviru programa Erasmus+ kot tudi z individualnimi dogovori.

Usmerjenost v prednostne regije in države. Pri povezavah z drugimi državami bomo dali poudarek institucijam v sosednjih državah (Evrosredozemske države) in v državah Zahodnega Balkana.

Tako bomo okrepili že obstoječe povezave z izobraževalnimi ustanovami v državah bivše Jugoslavije, zlasti z Ekonomsko fakulteto Niš v Srbiji, Univerzo Sv. Kliment Ohridski v Bitoli v Makedoniji ter Visoko poslovno šolo strukovnih studija Leskovac v Srbiji. Pomembno pa je tudi sodelovanje z institucijami sosedne države Hrvaške, ki jih bomo vzdrževali oz. razširili.

Mednarodno raziskovalno in razvojno sodelovanje. V okviru mednarodnega sodelovanja načrtujemo tudi udeležbo naših predavateljev na mednarodnih konferencah, kar pa je odvisno predvsem od finančnih zmožnosti šole.

Naši študenti se bodo še nadalje udeleževali mednarodne poletne šole v organizaciji EF Niš in mednarodnega raziskovalnega tabora v Murski Soboti.

Šola bo leta 2019 v okviru praznovanja 150-letnice šole organizirala mednarodno konferenco.

6.2 Izobraževalna dejavnost in aktivnosti študentov

6.2.1 Formalno izobraževanje

Predvideni vpis v programe Ekonomist, Organizator socialne mreže in Varovanje za študijska obdobja med leti 2018-2023 je razviden iz tabele 3.

Tabela 4: Predviden vpis rednih in izrednih študentov po študijskih letih in programih

Program in način študija	Študijsko leto				
	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
Ekonomist					
– redni	50	50	50	50	50
– izredni	25	25	25	25	25
Organizator socialne mreže					
– izredni	35	35	35	35	35
Varovanje					
– izredni	20	20	20	20	20

Vir: (lasten).

Da bomo še izboljšali študijski uspeh in uspešnost študija, bomo še bolj spodbujali sistem tutorstva, kjer bodo posamezni predavatelji prevzeli aktivno vlogo pri nujenju in zagotavljanju pomoči študentom pri študiju in pri morebitnih drugih problemih študentov povezanih s študijem.

Študente bomo aktivno spodbujali k mobilnosti (opravljanje praktičnega izobraževanja) v okviru programa Erasmus+.

6.2.2 Obštudijske dejavnosti

Skupaj s predavatelji bodo študenti povabljeni k organizaciji in izvajanju projektov, sodelovanja z drugimi VSS kot so tekmovanja med šolami na področju raziskovalnih projektov, tekmovanja na področju preverjanja strokovnega znanja študentov in sposobnosti reševanja praktičnih problemov ipd.

V sodelovanju s predavateljem – administratorjem Facebook strani šole bodo študenti lahko sodelovali pri urejanju in ustvarjanju te strani.

Za dijake različnih srednjih šol bomo organizirali delavnice z različnimi temami in tako omogočili večjo prepoznavnost naših programov ter povečali vpis.

6.2.3 Neformalno izobraževanje

Poleg formalnih izobraževalnih programov je naš cilj razviti tudi paleto ponudbe neformalnih oblik izobraževanja, ki bo zanimiva za regijo in seveda za širšo okolico. Sistematično se bomo lotili priprave kataloga ponudbe neformalnega izobraževanja. Katalog bomo dopolnjevali v skladu z strokovno usposobljenostjo sodelavcev in potrebami okolja.

Pristopili bomo k načrtnemu trženju teh izobraževalnih oblik, saj nam bo to na dolgi rok lahko pomagalo ublažiti nihanje potreb po zaposlenih zaradi predvidenih nihanj v vpisu rednih in izrednih študentov.

Nadaljevali bomo z organizacijo mednarodnih poslovnih konferenc in posvetov.

6.2.4 Sodelovanje študentov v organih šole in gradnja medsebojnih odnosov

Študenti višje strokovne šole volijo svoje predstavnike v Študentski svet in Svet zavoda ter predlagajo predstavnike v Strateški svet višje strokovne šole in v Komisijo za spremljanje in zagotavljanje kakovosti.

Študente bomo spodbujali k aktivnemu sodelovanju v organih šole in študentski organizaciji. Vključevali jih bomo v vse aktivnosti na šoli in zunaj nje.

Ena izmed prednosti in odlik VSS je neposreden in osebni kontakt študentov s predavatelji. Komunikacija med študenti, predavatelji in vodstvom šole je sproščena in enakopravna. Pozitiven in altruističen odnos bomo razvijali tudi v prihodnje ter si prizadevali za uspešno in učinkovito sodelovanje med študenti, predavatelji in drugimi strokovnimi delavci šole.

Da bomo preverjali stopnjo zadovoljstva študentov in predavateljev z medsebojnim delom in sodelovanjem ter ugotavljali morebitne slabosti na področju medsebojnih odnosov, bomo v mesecu decembru in/ali ob zaključku predavanj organizirali neformalna srečanja študentov in predavateljev ter osvetlili morebitna področja in vzroke neuspešnosti in neučinkovitosti sodelovanja.

6.3 Upravljanje s kadri (HRM)

6.3.1 Kadrovski načrt

Število predavateljev, inštruktorjev in drugih strokovnih delavcev v posameznem študijskem letu je odvisno od števila vpisanih študentov in izvedbenega predmetnika.

6.3.2 Kadrovska politika

- Zaposlovanje kadrov bo povezano s pridobljenim nazivom predavatelj višje strokovne šole.
- Večja izbira in specializacija predmetov bo zahtevala več zunanjih sodelavcev iz specifičnih strokovnih področij. Zaradi nihanja števila študentov v posameznih programih in modulih bodo potrebne prilagoditve izvedbe. Spreminjala se bo kadrovska struktura in tudi število ter strokovnost predavateljev s posameznih področij, kar pomeni, da bodo potrebe po kadrih zelo spremenljive.
- Glede na razpoložljive kadre in njihove kompetence bo potrebno izdelati pregled obstoječih in potrebnih kompetenc, kar bo osnova za letni plan izobraževanja.
- Tudi v bodoče bo potekalo sodelovanje predavateljev s strokovnjaki za določeno predmetno področje.

6.3.3 Interno komuniciranje

Komunikacija in odločanje bo potekalo na več načinov, in sicer:

- na predavateljskih zborih,
- na delovnih sestankih,
- na letnem razgovoru ravnatelja s predavatelji in inštruktorji,
- na strokovnih aktivih,
- po elektronski pošti.

Za dobro delovno klimo bomo organizirali enkrat letno skupno strokovno ekskurzijo, notranje izobraževanje, neformalna srečanja.

6.4 Kakovost

6.4.1 Spremljanje in zagotavljanje kakovosti VSŠ

Kakovost je temeljna vrednota višje strokovne šole, zato bomo tudi v prihodnje poseben poudarek dali na zagotavljanje kakovosti.

Kakovost in uspešnost študija se kaže in potrjuje v prehodnosti študentov in v številu diplomantov ter v času diplomiranja. Pomembna posledica zagotavljanja kakovosti študija je tudi v zaposljivosti naših diplomantov. Zaposljivosti diplomantov bomo zato tudi v prihodnosti namenjali vso pozornost. Izboljšali bomo organiziranost in sodelovanje s podjetji, kjer bodo naši študenti opravljalo praktično izobraževanje.

Učne izide spremljajo predavatelji pri svojih predmetih, predavateljski zbor pa tudi prehodnost študentov, ki študijske rezultate obravnava vsaj enkrat letno na predavateljskem zboru.

Da bi povečali kakovost in učinkovitost usposabljanja študentov v času njihovega praktičnega izobraževanja (PRI) ter dosegli njihovo ciljno naravnost in pozornost na določena področja, bomo preverjanje uspešnosti njihovega dela v času praktičnega izobraževanja postavili na nove temelje.

6.4.2 Zagotavljanje večje prehodnosti in zaključevanja študija

Kot že omenjeno, bomo še bolj motivirali tutorstvo študentom, kjer bodo posamezni predavatelji – tutorji – podrobneje skrbeli za nadzor in analizo uspešnosti študija posameznih študentov. S tem želimo povečati in izboljšati kakovost in uspešnost prehodnosti in zaključevanja študija.

Prav tako smo vzpostavili študentsko obliko tutorstva, kjer bodo posamezni najuspešnejši študenti pomagali svojim študijskim kolegom pri usvajanju študijskih znanj iz predmetnih vsebin in pri reševanju študijskih problemov pri posameznih predmetih ter doseganju postavljenih izobraževalnih ciljev in kompetenc.

Za čim uspešnejše zaključevanje študija, bomo tudi v prihodnje izvajali diplomski praktikum, na katerem študentom pomagamo izbrati ustrezno temo diplomskega dela in jih spodbujamo k inovativnemu in kreativnemu razmišljanju pri ustvarjanju diplomske naloge ter jih seznanimo z navodili za izdelavo diplomskega dela. Študente diplomante bomo spremljali in spodbujali, da čim hitreje po zaključku študijskih obveznosti dokončajo študij z zagovorom diplomskega dela.

6.4.3 Spodbujanje kreativnosti, inovativnosti in ustvarjalnosti študentov

Na višji strokovni šoli si prizadevamo, da študenti pridobijo kompetence, ki jih bodo lahko uporabili v praksi na svojih delovnih mestih. Zato si bomo prizadevali pridobivanju in preverjanju kompetenc namenjati več pozornosti. Prvo preverjanje kompetenc izvajajo predavatelji pri posameznih predmetih, ko študenti izpolnjujejo različne študijske obveznosti, praktične kompetence pa preverjajo delodajalci v času PRI, ko ocenjujejo študentove delovne in komunikacijske sposobnosti, znanja in kompetence.

Študenti pri posameznih predmetih izdelujejo praktično usmerjene izdelke kot so seminarske in projektne naloge, študij pa zaključijo z diplomsko nalogo, ki je prav tako praktično usmerjena.

Ker to ni dovolj za podjetniško izobraževanje, ki je najpomembnejši sodobni trend izobraževanja in ker je to že zastarelo, bomo te oblike izobraževanja in usposabljanja študentov v prihodnje nadgradili z inovativnosti bolj naklonjenimi in ustvarjalnimi metodami. Večji poudarek bomo namenili strokovnim ekskurzijam in obiskom gostujočih predavateljev oziroma strokovnjakov iz prakse.

Raziskave in praktične izkušnje dela s študenti kažejo, da je za vključevanje v delo potrebna ustrezna pismenost in matematične spretnosti diplomantov. Zato si moramo v prihodnje bolj prizadevati za razvoj funkcionalne pismenosti in razumevanje tehničnih in drugih vsebin ter računalniških programov pri delu. Prav tako si moramo prizadevati za pridobitev medkulturnih kompetenc. Tako bomo bistveno izboljšali fleksibilnost in zaposljivost naših diplomantov in povečali tudi ugled VSŠ.

6.4.4 Spremljanje kariere diplomantov VSŠ

V več kot šestnajst letnem obdobju delovanja višje strokovne šole je do konca leta 2017 diplomiralo skupaj 1496 študentov. Številni med njimi so se uspešno uveljavili v svojih delovnih sredinah. Diplomanti po študiju s svojim znanjem in pridobljenimi kompetencami aktivno sodelujejo pri razvoju gospodarstva in družbe kot celote. Da bi z diplomanti, ki so ambasadorji višje strokovne šole, in potencialni nosilci idej ter predlogov pri razvoju novih študijskih vsebin in metod izobraževanja, bomo še bolj spodbujali delovanje Alumnov kluba študentov VSŠ. V njem se bomo srečevali z diplomanti v neformalnih oblikah druženja z namenom izmenjave strokovnih in siceršnjih življenjskih izkušenj. Izkušnje kažejo, da je najpomembnejši dejavnik zaposljivosti diplomantov vključenost v socialne mreže, k čemur lahko pomembno prispeva naš Alumni klub.

6.4.5 Znanstveno in strokovno delovanje VSŠ

Predavatelji VSŠ se bomo tudi v prihodnje udeleževali znanstvenih konferenc z mednarodno udeležbo, na katerih bomo predstavljali in zagovarjali svoje znanstveno raziskovalne in druge strokovne dosežke in dognanja. Raziskovalno delo bomo v čim večji možni meri vključevali v sam izobraževalni proces kot metodo izobraževalnega procesa ter na ta način širili raziskovalni duh med študente ter jih usposabljali in pripravljali na raziskovalno in drugo s tem povezano strokovno delo.

Svoje raziskovalne sposobnosti in znanja bomo tudi v bodoče ponujali zainteresiranim gospodarskim subjektom, predvsem manjšim podjetjem in samostojnim podjetnikom, ki jim primanjkuje raziskovalnih znanj in izkušenj kakor tudi časa.

6.5 Promocijske aktivnosti

K večji prepoznavnosti šole med drugimi aktivnostmi zagotovo lahko pripomore dobro izbrana, učinkovita promocija.

6.5.1 Cilji promocije

Cilji sistematične in načrtovane promocije šole v naslednjih letih so:

- povečati prepoznavnost šole med ciljnimi javnostmi (predvsem študenti, delodajalci in mediji),
- spomniti, da šola obstaja,
- okrepiti javno podobo šole,
- izpostaviti konkurenčne prednosti (glej SWOT analizo),
- izpostaviti koristi, ki jih bodo imeli študentje,
- povabiti na informativne dneve in ostale dogodke na šoli,
- povečati vpis.

6.5.2 Ciljna skupina

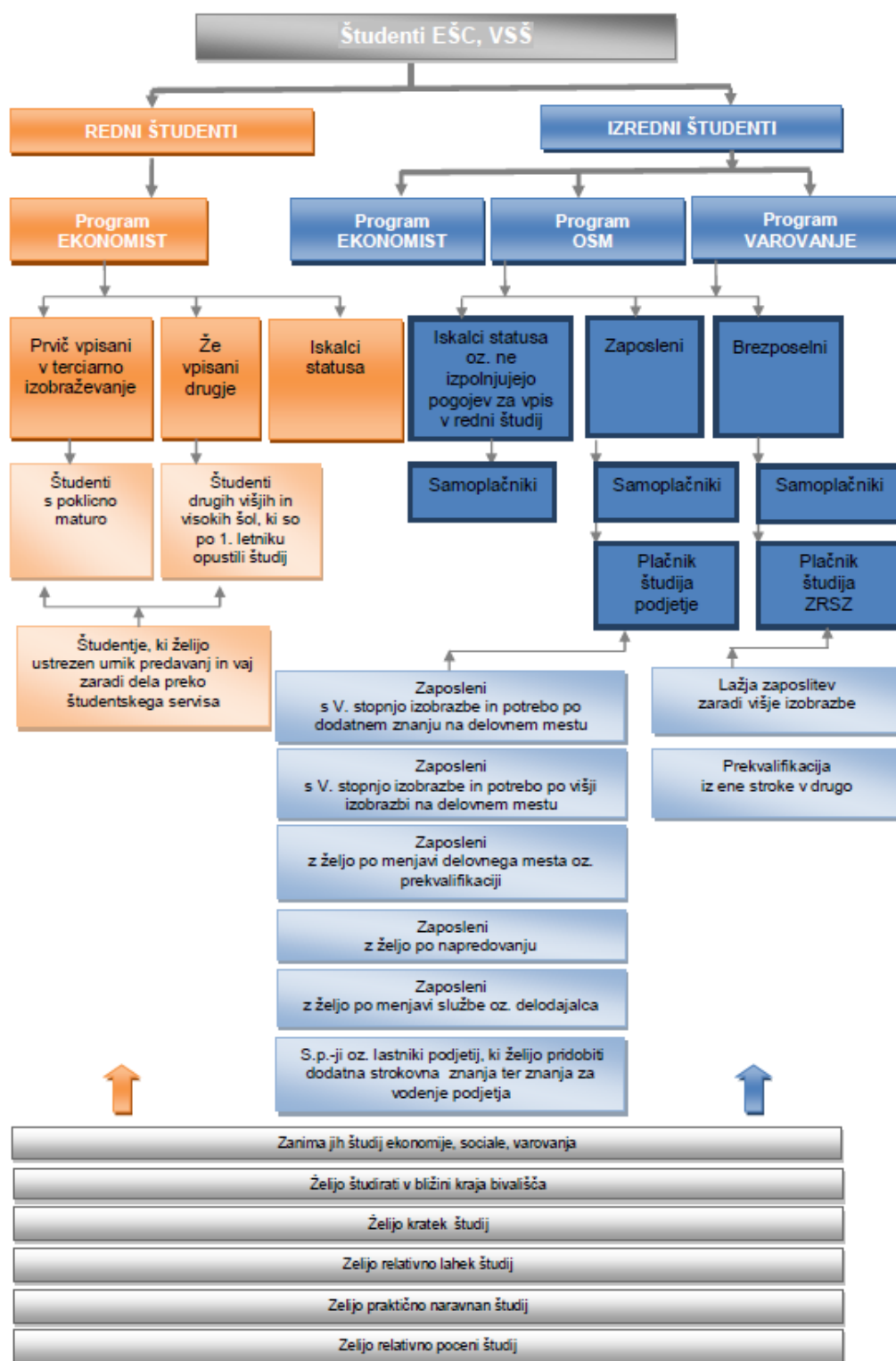
Segmentacija za opredelitev ciljnih kupcev (študentov) in hkrati ciljne skupine, ki jim je namenjena promocija, je bila narejena na temelju sledečih dejavnikov:

- način študija,
- interesno področje študija,
- zgodovina študija pri rednih študentih oz. status zaposlitve pri izrednih študentih,
- plačnik študija za izredne študente,
- razlog, motiv za študij,
- želje in pričakovanje v zvezi s študijem.

Šola poleg Celja pokriva celotno Savinjsko regijo ter del Posavske in Zasavske regije.

Analiza, ki je bila narejena za študijska leta 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017 in katere namen je bil ugotoviti, iz katerih srednjih šol prihajajo redni študenti, je pokazala, da so naša ciljna skupina dijaki zaključnih letnikov naslednjih šol:

- Ekonomska šola Celje, Gimnazija in srednja šola,
- Gimnazija Celje center,
- Srednja zdravstvena šola Celje,
- Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje,
- Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje,
- Šolski center Celje, Gimnazija Lava,
- Srednja šola Slovenska Bistrica,
- Šolski center Slovenske Konjice-Zreče,
- Šolski center Velenje, Šola za storitvene dejavnosti,
- I. gimnazija Celje,
- Šolski center Celje, Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko.

Slika 8: Ciljne skupine študentov, ki jim je namenjena promocija
Vir: (Grlica, 2018).

6.5.3 Promocijski splet

6.5.3.1 Oglaševanje

Oglaševali bomo **radijskih postajah** Radio Antena Štajerska, Radio Rogla, Radio 1, Radio Center in Radio Aktual. Obseg oglaševanja bo odvisen od razpoložljivih finančnih sredstev.

Zgibanke oz. brošure in plakati bodo na voljo na hodniku šole, na ciljnih srednjih šolah, študentskih servisih, sejmih (MOS, Sejem učnih podjetij, Informativa ...), v Mladinskem centru Celje, v knjižnicah, na avtobusni in železniški postaji Celje.

V času pred informativnimi dnevi in prvim prijavnim rokom bomo koristili (brezplačen) oglaševalski prostor za **jumbo plakat** Mladinskega centra Celje.

Medij sedanjosti je zagotovo **internet**. Spletno stran šole bomo prenovili V udarnih terminih, ko je čas vpisa za redne (spomladi) in izredne študente (zadnji teden v mesecu avgustu in cel mesec september) načrtujemo plačano oglaševanje na Facebooku.

Namesto za klasično oglaševanje oz. klasičen oglas se lahko odločimo tudi za plačan **PR članek**.

Oglaševalske akcije bodo potekale ločeno za redne in izredne študente.

6.5.3.2 Pospeševanje prodaje

- **Postavitve razstav** v trgovskih centrih Spar, Tuš, Mercator v času informativnih dni in prijavnih rokov za vpis.
- **Nudenje brezplačnih** (oziroma s popusti) začetnih ali nadaljevalnih tečajev s področja stroke za potencialne in obstoječe študente.
- Sodelovanje na **sejmih** s področja izobraževanja: npr Festival ustvarjalnosti in inovativnosti pri učenju in Informativa na GR Ljubljana, Karierni sejem MojeDelo.com v Cankarjevem domu v Ljubljani, MOS in Sejem učnih podjetij v Celju.
- **Informativni dnevi in dnevi odprtih vrat** (prisotnost študentov, tudi predstavitev profesorjev, simulacija predavanj in vaj).
- **Osebna pozornost do študentov**: npr. čestitka za rojstni dan, ob uspešnem zagovoru diplomske naloge.
- Konec koledarskega leta pripraviti **srečanje aktiva svetovalnih delavk** celjske regije na višji strokovni šoli.
- Izvirna in uporabna **promocijska darila**.

6.5.3.3 Osebna prodaja

Najmočnejše orodje promocijskega spleta za šolo so **priporočila** zadovoljnih študentov in kasneje diplomantov. Pridobili bomo izjave le teh in jih objavili na spletni strani šole in FB strani.

Na spletni strani šole bomo pripravili povezavo »Drugi o nas«, ki jo bomo sprotno ažurirati z novjšimi izjavami zadovoljnih študentov.

Referat šole vrši osebno **prodajo po telefonu** in v primeru obiska potencialnega študenta v referatu posreduje želenne informacije.

Izpostavljamo **obiske po ciljnih srednjih šolah** in predstavitev šole s powerpoint prosojnicami, ki vsebujejo:

- prednosti višješolskega študija,
- podatke o študijskih programih,
- fotografije o lokaciji, prostorih in dogajanju na šoli,
- prednosti oziroma razloge za vpis na EŠC, VSŠ,
- kontaktne podatke vključno s spletno stranjo in FB stranjo.

Še posebej aktivni bomo znotraj zavoda, saj imamo izjemno konkurenčno prednost – lastno bazo potencialnih študentov, to so dijaki srednje šole. Pred informativnimi dnevi bomo opravili predstavitve v vseh razredih zaključnih letnikov.

Predstavitve v obliki tržnic ali obiskov posameznih razredov se udeležijo tudi študenti.

Predavatelji, ki poučujejo na ciljnih srednjih šolah, še posebej na EŠC in SŠGT, **motivirajo dijake** zaključnih razredov za vpis na našo VSŠ.

Vodstvo šole bo sistematično in načrtno izvajalo **srečanja oz. sestanke z odločevalci v podjetjih** (kadrovniki, sindikalni zaupniki, mentorji praktičnega izobraževanja) **in srednjih šolah** (svetovalne delavke). Srečanju s sindikalnimi zaupniki se lahko pridruži sindikalna zaupnica šole. Še nadalje je potrebno vzdrževati dobro komunikacijo med organizatorji praktičnega izobraževanja na šoli in mentorji v podjetjih.

6.5.3.4 Stiki z javnostmi

V sodobnem poslovnem okolju ni organizacije, ki si ne bi prizadevala za dober ugled, torej za dobro podobo v javnosti. Podobo najboljšega pa dosežejo le tisti, ki z mediji kot glasniki javnosti odgovorno, načrtovano in dejavno gradijo odnose vzajemne koristi. Odnose, ki izrazito prispevajo k zadovoljevanju informacijskih potreb novinarjev na eni in k utrjevanju ugleda organizacije v javnosti na drugi strani.

- **Sporočila za javnost** oz. objave v medijih: o organizaciji dogodkov, srečanjih z nekdanjimi študenti, dobrodelnih akcijah, brezplačnih tečajih, seminarjih, delavnicah, ekskurzijah študentov, gostujočih predavateljih in dosežki študentov na nacionalni in mednarodni ravni ...
- Na spletni strani šole dodati **povezavo »za medije«** v katerem je arhiv vseh objavljenih člankov in aktualnih vsebin za medije;
- **Sponzorstva oz. pokroviteljstva**: veliki radijski dogodki kot so npr. X-letka Radia Rogla, vsakodnevne radijske odaje, radijske nagradne igre.

Za sodelovanje z mediji je potrebna ažurirana adrema – seznam medijev s kompetentnimi osebami in njihovimi kontaktnimi podatki.

Ostala orodja odnosov z javnostmi:

- **Organizacija dogodkov:** strokovne konference, svečane podelitve diplom.
- **Dobrodelne akcije za posameznike, donatorstvo:** npr. pomoč posamezniku v stiski (v okviru programa OSM).
- Organizirati **srečanje nekdanjih rednih in izrednih študentov** 1x letno (lahko v enem od bližnjih lokalov ali kot piknik v naravi).
- Pripraviti »**tablo**« na katero se vsako študijsko leto zapiše imena najboljših študentov, ki so razglašena tudi na svečani podelitvi diplom. Tabla naj bo obešena na vidnem mestu v prostorih šole.

6.5.3.5 Neposredno (direktno) trženje

Pošiljanje **nenaslovljene pošte gospodinjstvom** iz izbranih krajev. Število gospodinjstev po občinah in cenik dostave nenaslovljene pošte je moč najti na spletnih naslovih <http://www.stat.si/> in <http://www.posta.si/>.

RGZC članom zbornice razpošlje zgibanke v elektronski obliki.

6.5.4 Sporočilo

Komunikacija med šolo in študenti bo odprta in poštena (v nasprotju z lepotnimi oglaševalskimi akcijami, kjer se študentom obljublja le zabava ali pa se v oglasih prikazuje življenjski stil bogatih).

Slogan: Kjer sem več kot le številka.

Razlogi za vpis na Višjo strokovno šolo oz. naše konkurenčne prednosti so:

- Kratek študij z možnostjo nadaljevanja izobraževanja.
- Delo v manjših skupinah.
- Priznavanje predhodno pridobljenega znanja.
- Strokovno podkovani, praktično usmerjeni in študentom prijazni predavatelji in osebje referata.
- Individualen in oseben pristop do študentov.
- Praktično naravnani študijski programi.
- Možnost opravljanja delovne prakse v tujini.
- Vključevanje v mednarodne projekte in možnost sodelovanja z domačimi in tujimi šolami.
- Nizka šolnina in dobri plačilni pogoji za izredni študij.

Navajanje referenc, podjetij, ki so nam že zaupala izobraževanje svojih zaposlenih.

Navajanje izjav zadovoljnih študentov in diplomantov.

6.5.5 Proračun in vrednotenje rezultatov promocije

Predstavljeni promocijski splet ponuja različne možnosti promocije. Za potrebe posameznih promocijskih akcij je potrebno poiskati ponudbe in izdelati finančni ter terminski plan.

Možni so različni načini evalviranja promocijskih akcij. Najboljši rezultat zagotovo prinaša kombinacija uporabe večih načinov. Ti so lahko:

- Spremljanje odziva na internetu: število klikov oz. všečkov na Facebook strani šole.
- Anketiranje udeležencev npr. na informativnem dnevu, dnevu odprtih vrat.
- Anketiranje potencialnih študentov na ciljnih srednjih šolah o prepoznavnosti šole.
- Anketiranje rednih in izrednih študentov pri vpisu v zvezi z razlogi za vpis, pričakovanji in željami glede študija ter viri informacij o šoli.
- V referatu šole vodijo evidenco o telefonskih klicih in e-pošti.
- Primerjava vpisa pred in po akciji.

6.6 Knjižnična dejavnost

Vse aktivnosti bodo namenjene izboljšanju storitev knjižnice in s tem posameznikom ter posledično povečanju števila uporabnikov. V ta namen bomo skrbeli za stalno dopolnjevanje knjižničnega gradiva s sodobnejšo literaturo za študente in predavatelje.

Glavne aktivnosti knjižnice bodo:

- dopolnjevanje in obdelava knjižničnega gradiva,
- nabava strokovnih revij,
- medknjižnična izmenjava,
- izposoja knjižnega gradiva,
- vnos in priprava bibliografije višje strokovne šole,
- izobraževanje uporabnikov,
- priprava in vodenje razstav,
- pregled diplomskih del,
- vodenje bibliografij strokovnim sodelavcem.

6.7 Druge razvojne aktivnosti

6.7.1 Financiranje in viri pridobivanja sredstev

Poleg tekočih zakonsko določenih virov financiranja VSŠ si bomo še naprej prizadevali za izvajanje različnih tržnih dejavnosti, s katerimi bomo ustvarjali lastna sredstva, ki bodo omogočala izvajanje dejavnosti, za katere zadostnih rednih virov financiranja ni dovolj.

Predvidevamo, da bo tudi v prihodnje potrebno dofinanciranje s strani ministrstva za delovanje VSŠ.

6.7.2 Prilagajanje kriznim razmeram poslovanja

Družbenopolitične in ekonomske razmere v katerih delujemo ter še vedno neugodne demografske razmere, ki povzročajo manjši vpis študentov v proces izobraževanja, zahtevajo prilagajanje kriznim razmeram. Manj razpoložljivih finančnih sredstev zahteva gospodarno ravnanje z razpoložljivimi sredstvi in zmanjševanje vseh oblik porabe.

Kljub temu si bomo prizadevali, da varčevanje ne bo vplivalo na kakovost izvajanja načrtovanih nalog in doseganje postavljenih ciljev. Zavedamo se, da bo za uresničitev ciljev in dolgoročne razvojne strategije VSŠ potrebna visoka stopnja lojalnosti, predanosti in odrekanja ter opravljanje številnih nalog na prostovoljni osnovi.

7 LITERATURA IN VIRI

1. Brečko, D. (1996). Marketinški pristop v izobraževanju odraslih. *Andragoška spoznanja*, 2 (4), 10–18.
2. Čelebič, T. (2014). *Terciarno izobraževanje v Sloveniji – vključenost, učinkovitost, kakovost, financiranje in zaposljivost*. Zbirka Delovni zvezki UMAR, 23 (4). Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno 27. september 2015 iz Portala Urad RS za makroekonomske analize in razvoj: http://www.umar.gov.si/avtorski_prispevki/delovni_zvezki/avtorski_prispevek/zapi_si/tanja_celebic_terciarno_izobrazevanje_v_sloveniji_vkljucenost_ucinkovitost_kakovost_fin/32/?tx_ttnews%5Bsyearch%5D=2014&cHash=43e8e7925c.
3. Ferjan, M. (2005). *Management izobraževalnih procesov*. Kranj: Moderna organizacija.
4. Nadoh, N. (2009). *Marketing v visokem šolstvu. Primer slovenskih družboslovnih fakultet*. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede. Pridobljeno 1. september 2013 iz Raba interneta v Sloveniji: <http://uploadi.www.ris.org/editor/1277667197nadoh-nives.pdf>.
5. Nicolescu, L. (2009). *Applying Marketing To Higher Education: Scope And Limits. Management & Marketing*, 4 (2), 35–44. Pridobljeno 25. julij 2013 iz The journal Management & Marketing: [http://managementmarketing.ro/home.php?var\[1\]=2&var\[3\]=2009](http://managementmarketing.ro/home.php?var[1]=2&var[3]=2009).
6. Novak, P. (2006). Strategija marketinga v visokošolskih zavodih. *Organizacija*, 39 (2), 124–131. Pridobljeno 9. marec 2014 iz Organizacija – Journal of Management, Information Systems and Human Resources: <http://organizacija.fov.uni-mb.si/index.php/organizacija/article/download/67/134>.
7. RASR, Razvojna agencija Savinjske regije v sodelovanju z Območnimi razvojnimi agencijami Savinjske regije. (2014a). *Povzetek RRP Savinjske regije 2014-2020*. Pridobljeno 23. december 2018 iz Portala RaSr Razvojne agencije Savinjske regije: <http://www.rasr.si/si/files/default/POVZETEK%20RRP%20Savinjske%20regije%202014-2020.pdf>.
8. RASR, Razvojna agencija Savinjske regije v sodelovanju z Območnimi razvojnimi agencijami Savinjske regije. (2014b). *Regionalni razvojni program Savinjske razvojne regije za obdobje 2014-2020 (predlog)*. Pridobljeno 4. januar 2018 iz Portala RaSr Razvojne agencije Savinjske regije: http://www.rasr.si/si/files/default/Predlog%20Regionalnega%20razvojnega%20programa%20Savinjske%20razvojne%20regije%202014%20-%202020_02_07_2014.pdf.
9. RŠS, Regijsko študijsko središče v Celju. *Število vpisanih v višješolske strokovne študijske programe, ki se izvajajo na območju Savinjske (statistične) regije v študijskem letu 2016/17*. (2018). Pridobljeno 3. januar 2018 iz Javni zavod Regijsko študijsko središče v Celju: <http://www.rss-ce.si/si/files/default/Podatki%20in%20analize/VI%C5%A0%2016%20-%202017%20ZB%20%20Sav.%20regija.pdf>.

10. Skupnost VSŠ, ORVI Consultus d. o. o. (2017). *Razvojni načrt Skupnosti VSŠ 2017- 2020 (delovno gradivo – 30. 5. 2017).*
11. SURS, Statistični urad Republike Slovenije. (2018a). *Prebivalstvo po velikih in petletnih starostnih skupinah in spolu, statistične regije, Slovenija, letno.* Pridobljeno 4. december 2018 iz Statistični urad Republike Slovenije: http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=05C2002S&ti=&path=../Database/Dem_soc/05_prebivalstvo/10_stevilo_preb/10_05C20_prebivalstvo_stat_regije/&lang=2.
12. SURS, Statistični urad Republike Slovenije. (2018b). *Število prebivalcev in naravno gibanje prebivalstva, Slovenija, letno.* Pridobljeno 4. december 2018 iz Statistični urad Republike Slovenije: http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=05A2010S&ti=&path=../Database/Dem_soc/05_prebivalstvo/05_osnovni_podatki_preb/10_05A20_prebivalstvo_letno/&lang=2.
13. SURS, Statistični urad Republike Slovenije. (2018c). *Vpis študentov v višješolsko in visokošolsko izobraževanje, študijsko leto 2016/17.* Pridobljeno 3. december 2018 iz Statistični urad Republike Slovenije: <http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6665>.
14. Šoro, M. (2002). *Kakovost v izobraževanju: marketinški pristop.* Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede. Pridobljeno 25. september 2015 iz Vzajemna bibliografsko-kataložna baza podatkov: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Soro-Majda.PDF>.
15. ZVSI. (2004). Zakon o višjem strokovnem izobraževanju. *Uradni list RS, 86/2004.*
16. ZVSI-A. (2013). Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o višjem strokovnem izobraževanju. *Uradni list RS, 100/2013.*

8 PRILOGA – DRP V PREGLEDNICI, CILJI

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	Opomba
Št. redno zaposlenih predavateljev	6	6	6	6	6	6	Dofinanciranje ministrstva v vseh letih
Št. vpisanih rednih študentov v programu EKO	49	50	50	50	50	50	Promocija
Št. vpisanih izrednih študentov v programu EKO	20	25	25	25	25	25	Promocija
Št. vpisanih izrednih študentov v programu OSM	29	35	35	35	35	35	Promocija
Št. vpisanih izrednih študentov v programu VAR	0	20	20	20	20	20	Promocija
Št. dejanskih rednih študentov programa EKO	27	30	30	30	30	30	Promocija
Št. dejanskih izrednih študentov v programu EKO	13	20	20	20	20	20	Promocija
Št. dejanskih izrednih študentov v programu OSM	27	30	30	30	30	30	Promocija
Št. dejanskih izrednih študentov v programu VAR	0	10	10	10	10	10	Promocija
Št. diplomantov v programu EKO, redni	25	20	15	15	15	20	
Št. diplomantov v programu EKO, izredni	10	8	6	8	8	10	
Št. diplomantov v programu OSM, izredni	10	10	10	10	10	10	
Št. diplomantov v programu VAR, izredni	2	1	0	5	7	10	
Nov program: INFORMATIKA, redni	0	0	30	30	30	30	Vlaganje elaborata
Nov program: OSM, redni	0	35	35	35	35	35	Vlaganje elaborata
Izvedba strokovne konference	/	DA	/	/	/	DA	
Št. mobilnosti študentov	2	2	2	2	2	2	
Št. mobilnosti osebja	3	3	3	3	3	3	
Št. podpisanih medinstitucionalnih pogodb	4	4	5	6	6	6	